CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा

इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका

११०

पू

र्णा

ङ्क

संशोधन-मण्डल

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

का.मे.अ.द.नं १५५/२४९

तदिह न गुणदोषौ योजनीयावलीकौ
कथमपि महता यत् संस्कृतोऽयं श्रमेण ।

— बापूदेव शास्त्री

[धेरै मिहिनेत गरी यो तयार गरिएको छ । यस कारण यहाँ झूटो गुण अथवा दोष नलाइदिनुहोला ।]

पूर्णिमा

२८ वर्ष

(इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका)

२ अङ्क

सम्पादक –
महेशराज पन्त
दिनेशराज पन्त

प्रकाशक –
दिनेशराज पन्त
(संशोधन-मण्डलद्वारा)

यस अङ्कको मूल्य रु. ७२।-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

विषयसूची

१. चापागाउँका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका २५ वटा लिखतपत्र – महेशराज पन्त १-३३

२. जङ्गमठसम्बन्धी ८ वटा पत्र – महेशराज पन्त ३४- ५०

३. लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेका लेखोट पात्राहरूको सूची – महेशराज पन्त ५१-६४

बिक्रीमा भएका, संशोधन-मण्डलले बेच्ने गरेका हाम्रा कृति

१. इतिहास-संशोधन (१-६८ सङ्ख्या)* ३५०।-
२. पञ्चाङ्ग-संशोधन (१-१७ सङ्ख्या) ३०।-
३. सावधान-पत्र (१-३१ सङ्ख्या)* १००।-
४. इतिहास-संशोधनहरूको अभिनन्दन-ग्रन्थ ५।-
५. विद्या-रक्षा (१-१५ सङ्ख्या) ५०।-
६. अभिलेख-सङ्ग्रह (१-१२ भाग)* २००।-
७. पूर्णिमा (१-११० पूर्णाङ्क)* ३२७३।-
८. रत्नदीप २।५०
९. वृत्तशतक ३।-
१०. श्री ३ महाराज पद्मशमशेरका कुरां १२।-
११. नेपालसंवत्‌को राष्ट्रिय मान्यताको अनौचित्य ५।-
१२. इनेप्ट् स्पेसइमिन् ? २०।-
१३. गोरखाको इतिहास (१-४ भाग) ५००।-
१४. हुट् डिड् अंशुवर्मन् राइट् ? ४०।-
१५. पशुपतिनाथको दर्शन स्पर्शन पूजनसम्बन्धमा समीक्षा ८०।-
१६. आदर्श, ए सप्लिमन्ट् टु पूर्णिमा, द जर्नल् अफ् द संशोधन-मण्डल (१-२ सङ्ख्या) ५५०।-

---

* यिनका कुनै कुनै सङ्ख्या/पूर्णाङ्क फोटोकपीमा छन् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

चापागाउँका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका २५ वटा लिखतपत्र*

- महेशराज पन्त

१ सङ्ख्या

ने.सं. ६३३ (वि.सं. १५६९) पौषशुक्लएकादशी

यो पत्र मसँग छ।

सकलको फ्याक्सिमिलि

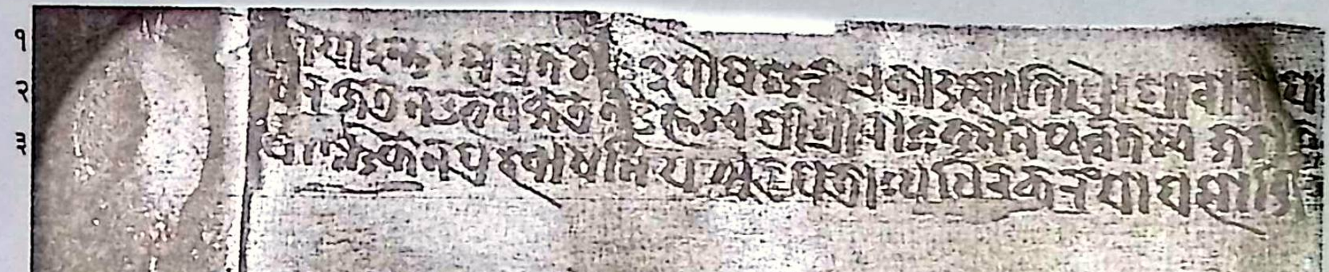

* ताडपत्रको मूलपाठमा हामीले प्रयोग गरेका चिह्न *पूर्णिमा*को ९९ अङ्कअनुसारका छन्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। छाप लाउँदा थिच्चिई स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु। सम्वत ६३३ पौषशुक्लएकादस्या तिथौ श्रीवोवा यपतोल बुछेवास्त्रव्यं जिरि जसराराम भावोस नामनं सकासात यथं तिगामछे ग्वष्टग्वपालिक जिवराज भावोस नामना शुक्रियं शुभुजमानिकं थथ्व प्यगद गाद बु क्षत्रेनामप्रदेस धार्ण्णकस क्षत्रन (पश्चिमतः)...

२. धरक्षत्रेन उभयक्षेत्रेन उत्तश्च श्रीश्रीराजभुमेन पूर्व्वतश्च जगत भावोया क्षत्रेन दषिनतश्च एतेखा मधे गाद बु रोव रोवाक रोव ३ ता क्षत्रे सक्रखपरिभोग्यन जथानगरस तथत स[1]चाराघेन जथ्वचितमुलयमादाया क्रयविक्रियश्चादिना तेनापिनुवतकन्यायन कयन विक्रित भवति ... (ता क्षेत्र संषतव्यावाद द्वाकाले तदा)

३. धार्ण्णकेन प्रश्वोधनियं अत्र पत्राथे थिरकरंयाय साक्षि धार्ण्णकशुगोत्र भ्रात्ते गोपालिक रुपशिह्ङ भावो पुत्र काय जिवचद भावो दुवार भिमतेज भारो तृय दृष्ट शुभ ॥

२ सङ्ख्या

ने.सं. ६६५ (वि.सं. १६०२) वैशाखकृष्णपञ्चमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २७३९/२५

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रीयोऽस्तु संम्बत् ६६५ व[2]साषकृष्णपंञ्चमाया तिथ्व ॰ श्रीवव[3] यपतोर ॰ विज्यापतिछे ॰

---

१. स र चाको वीचमा डिकाभन्दा माथि यस्तो x चिह्न र तिनै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल, दोस्रो र तेस्रो पङ्क्तिको वीचको खाली ठाउँमा अर्को त्यस्तै चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा तेस्रो पङ्क्तिको तृयको तृको ठीक तल फेरि अर्को त्यस्तै चिह्न दिई तदेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएको तथा स तेस्रो पङ्क्तिको दृष्टको ष्टको तलसम्म पुगेको छ। थपिएका ती अक्षरपछि फेरि अर्को त्यस्तै चिह्न दिइएको छ।

२. यो व चुच्चे छ।

३. यो व लाम्चो छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

जिव[४]केत भारोस नामनेन सकासात ॰ स यव[४] तोर ॰ कोथछे ॰ जिव[४]राज भावोस ॰ नामनेन शुंपुज्यामानिके ॰ थंथु लिवि ॰ केबनामप्रदेस ॰ द्वयचा ॰ भाव[५]ीस ॰ केबभुन पच्छिमत ॰ लषल-शिमाया ॰ उत्तश्च ॰ तिलंशिमा(या ॰ पूर्व्वतः ... भा)-

२. व[५]ीस केब दषिनतश्च ॰ एतत[६]मधे ॰ ता केब[७] कुतछि १ ता केब[७] माग्रधारा पुव्व सोशिमासह ॰ तुथिस पाषा हायके मदु ॰ लं जोय जुको ॰ पुषुदि द्वलं जुयं ॰ भिङ मभिङस ॰ यंथुखन छ्युमार ॰ ता केब[७] सक्रर्ष समपलिभोग्यं ॰ तदेथा नग्लकालप्रव[४]तमानसं तथा ॰ संचाराघेन जथ्वचितं ॰ मुलमादाय (क्र[८]यविक्रय[९] स्वाधीनेन क्रयेण वि)-

३. क्रियं भव[४]ति ॰ ता केब संषतव्यावाद द्वा[१०]काले ॰ तदा धानकेन प्रसोधय ॰ साषि धानकशुगोत्र ॰ फुय ॰ जिव[४]केत भाव[५]ीस ॰ शुगोत्र ॰ द्वयचा भाव[५]ी ॰ जयकेत भाव[११]ीस ॰ मेक दृष्ट ॰ दोय श्रुष्ट शुभ ॥

३ सङ्ख्या

ने.सं. ७५० (वि.सं. १६८७) भाद्रशुक्लचतुर्दशी

यो पत्र मसँग छ।

---

४. यो व खुंडे छ।

५. यस वको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

६. एतको त र मधेको मको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल यस्तो ॰ चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा वसाषको साभन्दा माथि यस्तो x चिह्न दिई त थपिएको छ। थपिएको त्यो अक्षरपछि फेरि त्यस्तै अर्को चिह्न दिइएको छ।

७. यो व चुच्चे छ।

८. यभन्दा पछाडिको अक्षरको बीचको भाग छोडेर अरू भाग देखिन्छ।

९. यभन्दा पछाडिका दोस्रोदेखि पाँचौंसम्मका अक्षरका तल्लो भागका केही अंश देखिन्छन्।

१०. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा षतव्यावाद द्वा लेखिएको छ। पहिले लेखिएका अक्षर भने पूरै मेटिएका छैनन्।

११. यो व लाम्चो छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

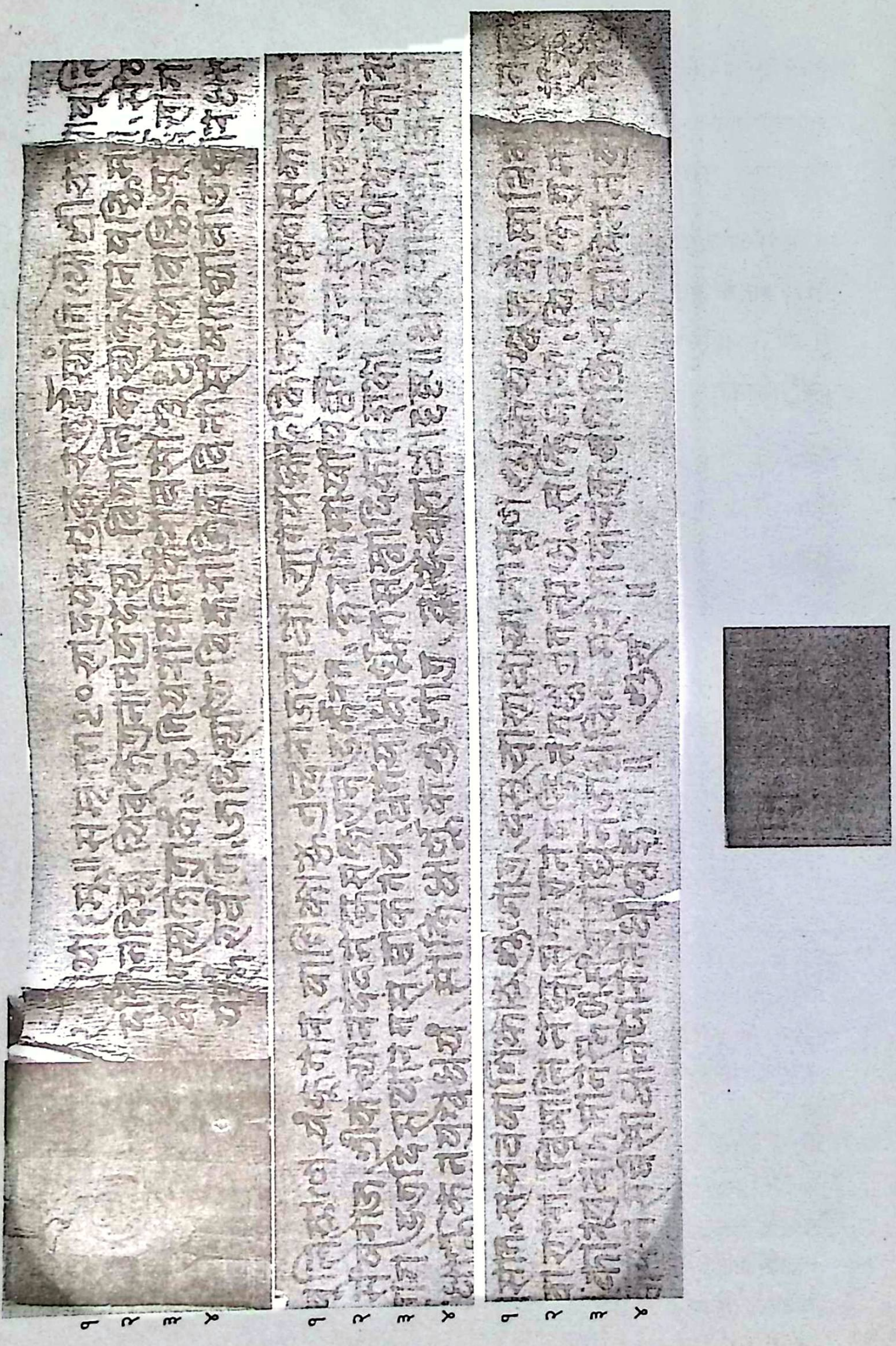

सकलको फ्याक्सिमिलि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣸ श्रैयोऽस्तु ॥ सम्वत ७५० भाद्रपदशुक्लचतुर्द्दस्यां तिथौ श्रीचम्पापुलिस्थाणे ॰ यंकुतोर ॰ पाशिकोछे एन्द्रराज भाव[१२]ो ॰ भ्राते पेह्म फुकिजस नाम्नेण सकासात ॰ स यव[१३] पाशिकोछे शुगोत्र ॰ वसुचा भाव[१२]ोया नाम्नेण शुक्रियं श्चभुर्ज्यमानिकं थानस्य

२. दक्षिनदिस्य ॰ यि वु क्षेत्रनामप्रदेस्य ॰ विषालिकस्य क्षत्रन पच्छिमत ॰ संषराज ॰ श्रीकल्यानदेव नेह्मस क्षत्रन उर्त्तरत ॰ क्षरशिमायां पुर्व्वत ॰ भनसार बाबुचा भारो ॰ विषालि नेह्मस क्षत्रन दक्षिनतश्च एतत्मधे ॰ सक्षिमाचा ॰ यि बु क्षत्रनामसंज्ञ-

३. कं ॰ तस्य क्षत्राकं ॰ तृतियरोपनिकं रोव[१४] सो ३ थ्वतेया बच्छि अर्द्धभाग ॰ उत्रदिस पोरतस ॰ ब्वाक तप ॰ थ्वतेया धाण्र्णकस स्वादिकार जुको ॰ ता क्ष यठादेसकारप्रव[१३]तमानस्तठा संचाराघेन जथ्व-चित ॰ मूरमादाय क्रयविक्रियस्वादिनेन क्रयविक्रि-

४. यस्तं भवं[१२]ति ॰ जदि स्यां डेविकराजिक विना संषतव्याव[१२]डकारे धाण्र्णकिन प्रश्चधयं ॰ साक्षि धाण्र्णकशुगोत्र ॰ बन्देचा भाव[१२]ो दृष्ट ॥ थ्व बुया भण्र्ण क्रिपन सर्व्व सोधान पोरन धुंग्व जुरो ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

यि बुया

४ सङ्ख्या

ने.सं. ७७९ (वि.सं. १७१६) श्रावणशुक्लद्वादशी

यो पत्र मसँग छ।

---

१२. यो व लाम्चो छ।

१३. यो व चोसें छ।

१४. यो व खुंडे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

सकलको प्याकिसमिलि

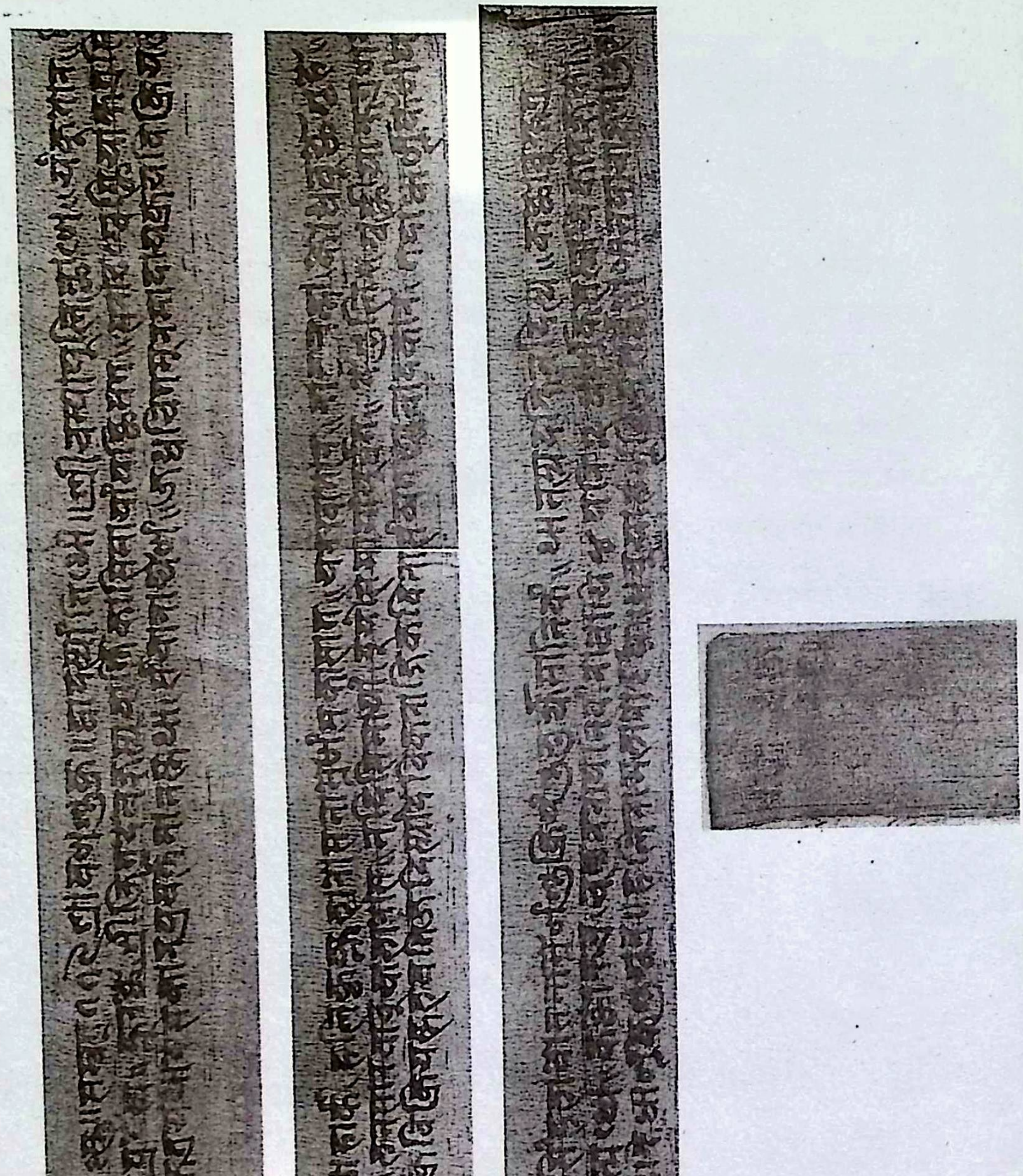

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ[१५]

१. ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७७९ श्रावणशुक्र ॥ द्वादस्यां तिथौ ॥ श्रीचम्पापुलिस्थाणे ॰ यंकुतोर ॰ सिकोछे गृहे ॰ ग्राहाङ्क हलिकृष्ण भारोस नाम्नेणं सकासात् ॰ यरखातोर ॰ रा[छ][१६] व[१७]न्ता ॰ कोथ्ववुछे गृहे ॰ धार्ण्णक ॰ पुर्ण्णसिंह भावोस नाम्नेणं शुक्रियं शुभुर्ज्यमानिकं ॰ थानस्य दक्षिनदिस्य ॰ कछो वु क्षत्र-

२. नामप्रदेस्य ॰ हुरछे ॰ श्रीजित्रदेव[१८]जुस्य ॰ वार्त्तिकासिमायां पच्छिमत ॰ सराढग्वेस्थिया क्षत्रसिमायां उत्तरत ॰ भनसार वावुचा भारोस ॰ नदिसिमायां ॰ दुयसिमायां पुर्व्वत ॰ देगुलि ॰ ग्वस्थीया क्षत्रण दक्षिनतश्च ॰ एत्मध्ये ॰ कछो क्षत्र ॰ चतुररोपनिकं रोव[१७] पि ४ परि २ धार्ण्णकस स्वादिकार जुको ॰[१९]

३. ता क्षत्र यथादेसकारप्रवर्त्तमानस्तथा ॰ संचाराघेणं ॰ जथ्वचितमुरमादाय क्रयविक्रिय ॰ व्रर्त्तक-न्यायन ॰ क्रिविक्रियस्त भवति जदि स्यां देविकराजिक विना संषतव्यावादकारे ॰ तदा धार्ण्णकेर्ण पलिशुधयं ॰ साक्षि धार्ण्णक शुग्वत्र ॥ हलिराम भारो दृष्ट ॥ थ्व बुया भर्ण्ण क्रिप्न सर्व्व सोधान पाचो जुरो शुभ ॥[२०]

(पछाडि)

१. कछो बु क्रि-

२. पत्र ॥

५ सङ्ख्या

ने.सं. ७८७ (वि.सं. १७२४) ज्येष्ठकृष्णनवमी

यो पत्र मसँग छ।

---

१५. पहिले लेखिएका पूरै वेहोरा मेटी त्यही ठाउँमा यो वेहोरा लेखिएको छ।

१६. राभन्दा पछाडिको अक्षरको बीचको भाग छोडेर अरू देखिन्छ।

१७. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले वको अघिल्लो भागको तल्लो केही अंश देखिँदैन।

१८. यो व लाम्चो छ।

१९. पहिलो पङ्क्तिभन्दा दोस्रो पङ्क्तिले दायाँतिर अलि वढी ठाउँ ओगटेकोले को॰ अलि दायाँतिर छ।

२०. दोस्रो पङ्क्तिभन्दा तेस्रो पङ्क्तिले दायाँतिर अलि वढी ठाउँ ओगटेकोले शुभ ॥ अलि दायाँतिर छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

सकलको प्याकिसमिलि

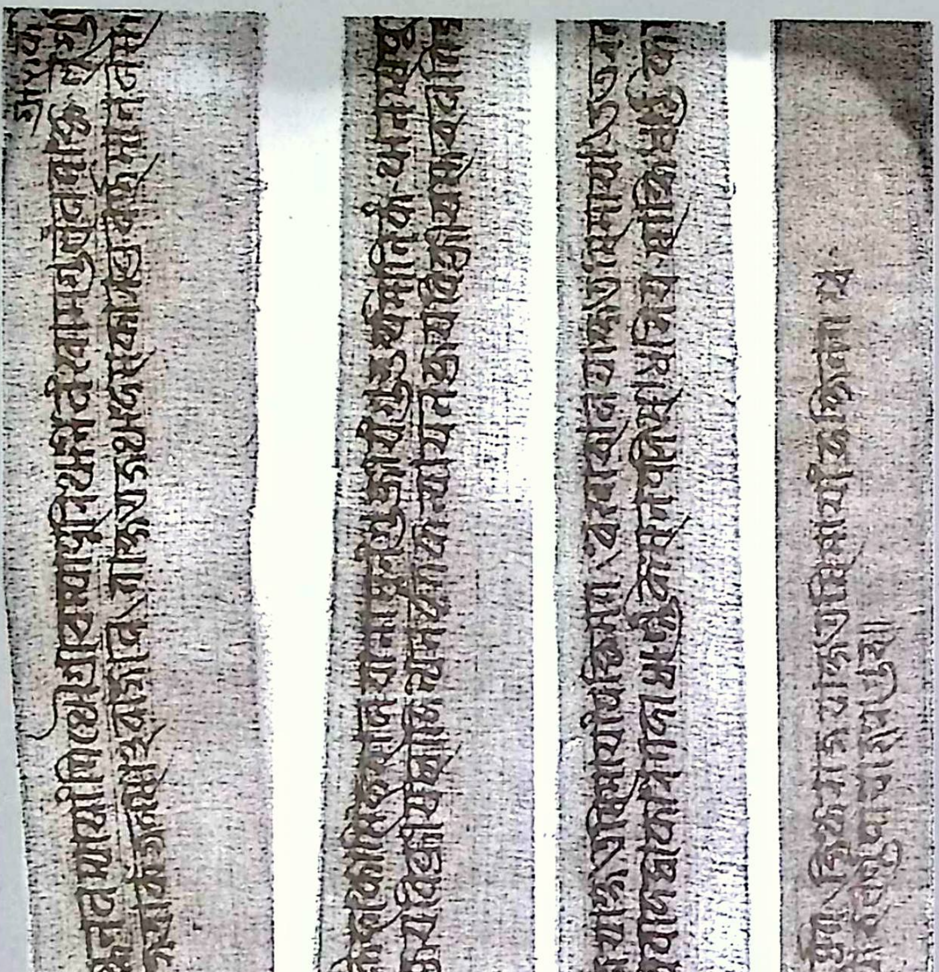

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ[२१]

१. ᥫ श्रैयोऽस्तु सम्बत् ७८७ ज्यष्टकृष्णनव[२२]म्यायां तिथौ श्रीचम्पापुरिथाने वं[२२]खामगुलं व[२२]ताछे ग्राहक[२३] लुगुसिंह भाव[२४]या नाम्नेनं सकासात् धाण्र्णक हाकोसिंह भाव[२२]या नाम्ननं शुक्रीयं शुभुर्य्यमानिकं ‧ थानस्य पूर्व्वदिस्य व[२२]थ्व वु नामपरदेस्य ‧ श्रीश्रीराजया क्षत्रसिमायां पच्छिमत ‧ वे[२४]खा भाव[२२]या क्षत्रसिमायां ‧ उत्रत ‧ धर्म्मसिंह भाव[२२]या क्षत्रसिमाया पूर्व्वत ‧ जिकेराजया क्षत्रसिमायां दक्षिनतश्च ‧

२. एत्मध्य वं[२२]थ्व बु नामसंज्ञकं ‧ तस्य क्षत्राङ्क जव[२२]सो ३ बाजोव[२२] ‧ ता क्षत्र जथादेसकारप्रव[२२]र्त्त-मानव[२२]स्तथा संचाराघ्र्यन जथ्वचेतमुरमादाय क्रयविक्रीयस्वादिन्येन वृतकन्यायन क्रयविक्रीयस्त भव[२२]ति जदि स्या देविकराजिक विना संखत विवाद द्वाकारे तदा धाण्र्णकसन परिसोधनिय ‧ साक्षि धाण्र्णकस शुग्वत्र ग्वपिराम भाव दृष्ट ॥ थ्व बुया भलण्र्ण पाचो जुरो शुभ ॥

६ सङ्ख्या

ने.सं. ७९२ (वि.सं. १७२९) आषाढशुक्लद्वितीया

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६३ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ९२८ को रूपमा मूल पत्र छ। नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १११८/८ यस पत्रमा छाप भरेको छ।

मूलपाठ

१. ᥫ श्रैयोऽस्तु सम्वत् ७९२ आखाढशुक्रद्वितियायां तिथौ ॥ श्रीचम्पापुरिथाने यरखात्वार ह्लुरछे गृह ॥ ग्राहाङ्क साक्येवंस · लक्षराजजु भ्रातेसहस नाम्नेनं सकासात ॥ धाण्र्णकस योतोर बुछे ‧ चैत्रकार जुगी बाबुया नाम्नेनं शुक्रीयं शुभुर्ज्यमानिकं ॥ कोथ्वबुछे नामपरदेस्य ‧ ननिसिमायां पच्छिमत ॥ ग्राहाङ्कया

२. गृहसिमाया उत्ररत । मुरराछसिमायां पूर्व्वत ॥ पुनसिंहया गृहेसिमायां दक्षिनतश्च ॥ एतत्मध्ये राछ वन्ता कोथ्व बुछे ‧ धार्णकया स्वादिकार जुको ‧ यथ्वदो जुको ‧ ता गृहे पूर्व्वप्रभेस ‧ पश्चिमभि-मु[२५]ख ‧ ता गृह जथानग्रकारे प्रव[२२]र्त्तमानव[२२]स्तथा संचाराघ्र्यन जथ्वचितमुरमादाय क्रयविक्रीयस्वादिनेन

३. वृतकन्यायन क्रीयविक्रीयस्तं भव[२२]ति ज़दि स्या देविकराजिक विना संखतविवाद द्वाकारे तदा धाण्र्णकसन

---

२१. यस ताडपत्रमा पहिले लेखिएका पूरै बेहोरा मेटी त्यही ठाउँमा यो बेहोरा लेखिएको छ।

२२. यो व खुँडे छ।

२३. छे र लुको बीचमा डिकाभन्दा माथि खाली ठाउँमा ग्रादेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएको ग्राहक गुको माथिसम्म पुगेको छ।

२४. यो व चुच्चे छ।

२५. भ्रमवश मुको तर्कुल्ले भिमा गएर वसेको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

प्ररिसोधनियं ॥ साक्षि धाण्र्णकस सोगवत्र ॥ चैत्रकार देव[२६]सिंह पुन ॥ विसोराम पुन ॥ रर्न्नराम पुन तृरो दृष्ट ॥ थ्व छेया भण्र्ण सर्व्व सोधान पोरन पाचो जुरो शुभ ॥[२७]

(पछाडि)

१. बुछे क्रीय

२. पत्र

७ सङ्ख्या

ने.सं. ७९३ (वि.सं. १७३०) आषाढशुक्लप्रतिपदा

यो पत्र मसँग छ ।

सकलको फ्याक्सिमिलि

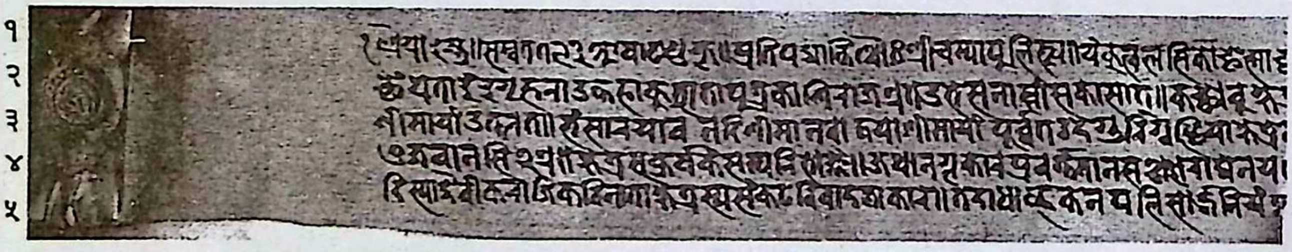

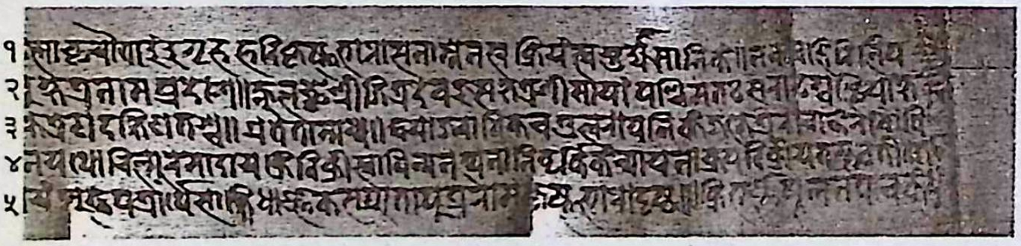

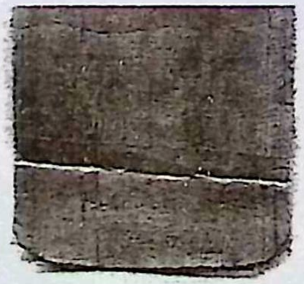

२६. यस वको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ ।

२७. थ्वदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ। श्रीभन्दा माथि दायाँबायाँ दुवैतिर चन्द्र छन्।

मूलपाठ

१. ᳵ श्रैयोऽस्तु ॥ सम्बत ७९३ आषाढशुक्ल ॥ प्रतिपद्यान्तिथौः श्रीचम्पापुलिस्था ॥ यंकुत्वल सिकोछे लाछ यौता दुंदुगृह हरिकृष्ण भारोस नाम्नेन स्वक्रियं स्वभुर्ज्येमानिकं ॥ नकबहिरि लिप-

२. छें येता दुंदुगृह राउत्त हाकु भ्रातापुत्र काशिराज एते उभेस नाम्नां सकासात् ॥ कछो वु क्षेत्रनाम-प्रदेशे ॥ ह्लुलछे श्रीजित्रदेव[२८]जुस क्षत्रशीमायां पश्चिमतः सराढग्वस्थिया क्षे-

३. शीमायां उत्तरत ॥ भंसारयाव[२८] नदिशीमानवो द्वया शीमायां पूर्व्वतः देगुरिग्वस्थिया क्षेत्रेण दक्षिण-तश्च ॥ यतेताम्मध्य ॥ द्वयाजव[२८]ाधिक चतुलरोपनिकं जत्क्षेत्र रोवाङ्क रोव[२८]ी पि

४. ४ जव[२९]ा नसि २ एते क्षत्र सक्रर्षकं सम्परिभोज्ञे ॥ जथानग्लकारप्रव[२८]र्त्तमानसञ्चाराघेन यथोचित्मूरे-मादाय क्रिविक्रीस्वाधिन्यन त्यनानिवृर्त्तिकं न्यायन क्रयविक्रीयतम्भवती ॥ ज-

५. दि स्याद्दैवीकराजिक विना ताक्षेत्रस्य सकंटविवाद द्वाकारे ॥ तदा धाण्र्णकेन पलिसोर्द्धनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धाण्र्णकस भ्रातापुत्र रामकृष्ण भारो दृष्ट ॥ क्रि भण्र्ण पूलन पाचकं धुं[३०]-

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

ग्व जुरो ॥ शुभ ॥[३१]

(पछाडि)

१. कछो वु क्रि-

२. पत्र ॥

---

२८. यो व चुच्चे छ।

२९. यो व खुँडे छ।

३०. चौथो पङ्क्तिभन्दा पाँचौं पङ्क्तिले दायाँतिर अलि वढी ठाउँ ओगटेकोले धुं अलि दायाँतिर छ।

३१. धाण्र्णकसदेखि शुभ ॥ सम्मै फरक मसीमा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

८ सङ्ख्या

ने.सं. ७९३ (वि.सं. १७३०) श्रावणकृष्णपञ्चमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २०३२/१९

मूलपाठ

१. ꣼ सम्वत ७९३ श्राव[३३]णवद्धि ५ श्रीब[३२]ब[३३]ा बं[३२]षा याकातछे ˎ संषराज भाव[३३] भ्रातेसव ˎ नुगुराम भाव[३२]सव[३२] ˎ निह्म थेथे माननतिन ॱ अनोयन ˎ छेव बुव[३२] हिरङाया

२. भाषा थ्वते संखराज भाव भ्रातेसन काया ॱ याकात छे श्वबोस निबो षुरा मदो ॱ मोहोर टंका २० थ्वते कास्यं ˎ थ्व छेया टंकाया वादिव[३२]स ˎ ष्वात वु विस्यं

३. सुक्रिविक्रिन सुधु ॱ जिव[३२] मजिव[३२] धास्यं ˎ लिह्ङि ह्ङह्ङि मदो ˎ संषतव्याव[३४]दकारे ˍ थेथेस्यणं शु[३५]धकेमार ˎ थ्वतेया साक्षि श्रीगुनसिंदेव[३२]जु ˎ सुषुरि

४. भाव यते दृष्ट ॥ शुभ ॥•

(पछाडि)

हिर पति

९ सङ्ख्या

ने.सं. ८०५ (वि.सं. १७४२) आश्विनकृष्णषष्ठी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/३

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

---

३२. यो व खुँडे छ।

३३. यो व चुच्चे छ।

३४. यो व लाम्चो छ।

३५. शु र धको बीचमा लेखिएको अक्षरमा मसी दली त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ᳵ श्रैयो॰स्तु सम्वत् ८०५ अश्विणिकृष्णाषस्तम्यायां तिथौ ॰ श्रीचम्पापुरिथाने यलखातोर ह्लुलछे-गृह ॰[३६] ग्राहाक श्रीमनिलर्न्नजुस नाम्ननं सकासात ॰ धार्ण्णक श्रीबुह्लु ॰ चोछेगृह ॰ पनराम भारोस नाम्ननं

२. शुक्रीयं शुभुर्ज्यमानिकं ॰ थानस्य पूर्व्वदिस्य फनत बु क्षत्रनामपरदेस्य ॰ लधराम्न पुनया क्षत्रसिमायां पच्छिमत ॰ देवसिं गामारया क्षत्रसिमायां उत्ररत ॰ लधनसिं गामारया क्षत्रसिमायां पूर्व्वत ॰ मुर-

३. मार्ग्गसिमायां दक्षिनतश्च ॰ एतेत्मध्य फनत बु नामसंज्ञकं ॰ तस्य क्षत्राङ्क दुयरोपनिकं रोव[३७] नसि २ थ्वतेया षुवोस छिवो जुको ॰ ता क्षत्र जथादेसकारप्रवर्त्तमानवस्तथा संचारार्घ्यन जथ्वचितमु-

४. रमादाय क्रयविक्रीयस्वादिनेन तेनानिवृतकन्यायन क्रीय विक्रीयस्तं भव[३८]ति जदि स्यां देविकराजिक विना संखतविवाद द्वाकारे ॰ तदा धार्ण्णकसन परिसोधनियं ॰ साक्षि धार्ण्णकस शुग्वत्र ॥ के-

५. [३९] ह्न भारो ॰ सतेसिंह भारो मागिराम भारो तृरो दृष्ट ॥ थ्व बुया भर्ण्ण क्रीप्न सर्व्व सोधन पोरन पाचो जुरो शुभ ।[४०]

(पछाडि)

फनत बु क्री

१० सङ्ख्या

ने.सं. ८०६ (वि.सं १७४२) फाल्गुनकृष्णपञ्चमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/२

---

३६. ह ॰ र ग्राको वीचमा लेखिएको श्रीलाई मेट्न खोजी त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

३७. यस वको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

३८. यो व चुच्चे छ।

३९. चौथो पङ्क्तिको न्यायनको नको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

४०. भर्ण्णदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा *श्री* लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु सम्वत् ८०६ फालुगुणकृष्णपञ्चम्यायां तिथौ ॱ श्रीचम्पापुरिथाने थानपा लृतोर नंकराछ वता गृह ॱ ग्राहाङ्क षोर्त्तम भाव[४१]या नाम्नन सकासात ॱ धार्ण्णक ॱ तपा भाव[४१]या नाम्नेनं शुक्रीयं शुभुर्ज्यमानिकं ॱ थानस्य दक्षिनदिस्य थथ्व पेग्र बु क्षत्रनामपरदेस्य ॱ जुगि भाव[४२]या क्षत्रसिमायां पच्छिमत ॱ ग्राहाकया क्षत्रसि-

२. मायां उत्रत ॱ मूलमार्ग्गशिमाया पूर्व्वत ॱ ग्राहाङ्कया क्षत्रसिमायां दक्षिनतश्च ॱ एतेतमधे थथ्व पेग्र बु नामसंज्ञक[४३] तस्य क्षत्राङ्क चतुररोपिनिकं रोव[४१] पि ४ थ्वतेया बच्छि रोव[४१] नसि २ थ्वतेया सोवोस छिबो धार्ण्णङ्कया स्वादिकार जुको जुरो ॱ त्रा क्षत्र जथादेसकारप्रवर्त्तमानव[४१]स्तथा संचारार्घ्यन जथ्वचितमुलमादाय क्रयविक्री-

३. यस्वादिनेन तेनानिवृतकन्यायन क्रीय विक्रीयस्त भव[४१]ति जदि स्यां देविकराजिक विना संखविवाद द्वाकारे तदा धार्ण्णकसन परिसोधनियं ॱ साक्षि धार्ण्णकस सुग्वत्र ॱ जुगि भाव[४४]

११ सङ्ख्या

ने.सं. ८०७ (वि.सं. १७४३) चैत्रशुक्लचतुर्थी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११५/६

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु सम्वत् ८०७ चैत्रशुक्लचतुर्थ्यायां तिथौ ॥ श्रीचम्पापुरिथाने ॱ येरखात्यार र यौता ह्नुरछे गृह ॱ ग्राहाङ्क श्रीसाकेवंस श्रीमानिलल्जुस नामनेनं सकासात ॱ धार्ण्णक स यव[४१] देस यंकुत्यार पासिंको छे गृह ॱ पुनराज भाव[४१] भ्राते बासिह

---

४१. यो व खुँडे छ।

४२. यो व चुच्चे छ।

४३. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा संज्ञक लेखिएको छ।

४४. यो व लाम्चो छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. भाव[४५] थ्वपनि न्येह्म उभय[४६]स नामनेनं शुक्रीय शुभुर्य्यमानिकं ॰ थानस्य उत्रदीस्य ॰ वं[४५]थ्व बु क्षेत्रनामप्रदेस्य ॰ मारसिंह भाव[४५]या क्षत्रसिमायां पच्छिमत ॰ वनसिंह भावया क्षेत्रसिमायां उत्तरत्र ॰ धाण्र्णकया वातिका सिमायां पूर्व्वत ॰ धर्म्मसिह

३. भाव[४५]या क्षत्रसिमायां दक्षिनत्रश्च ॰ एतेखा मध्य[४७] वं[४५]थ्व बु क्षत्रनामसज्ञेकं ॰ तस्ये क्षत्राक दुजव[४५]ाढिकदुयरोपनिकं रोव[४८] नसि २ जव नसि २ त्रा क्षत्र जाथादेसकारप्रवस्तमानवष्टथा संचाराघ्ये[४९]न जथ्वचैत्र ॰ मुरमादाय क्रीयविक्रीयस्वा-

४. [५०] दिनेनं वृत्रकन्यायन क्रीविक्रीयष्ट भवं[४५]ति ॰ जदि स्यां देविकराजिक विना सखतविव[५१]द द्वाकारे ॰ तदा धाण्र्णकसन परिसोधनियं साक्षि धाण्र्णङ्कशुग्वत्र व[५१]नसिं[५२]ह भाव धर्म्मसिंह भाव[४५] मारसिंह भाव विसोराज भाव

५. [५३] चतुर दृष्ट ॥ थ्व वुया भण्र्ण सर्व्व सोधान पाचो जुरो शुभ ॥ पुन भाखा थ्व बु[५१]या तरपति पिमकाया ॥[५४]

(पछाडि)

वंथ्व बु क्रीप्रत्र

१२ सङ्ख्या

ने.सं. ८०८ (वि.सं. १७४५) भाद्रशुक्लषष्ठी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/१३

---

४५. यो व खुंडे छ।

४६. पहिले लेखिएको अक्षरलाई य वनाइएको छ।

४७. ध्य र वंको बीचमा लेखिएको अक्षरमा मसी दली त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

४८. यो व लाम्चो छ।

४९. पहिले लेखिएको अक्षरलाई घ्ये वनाइएको छ।

५०. तेस्रो पङ्क्तिको सिमायांको यांको तलवाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

५१. यो व चुच्चे छ।

५२. पहिले लेखिएको अक्षरलाई सिं बनाइएको छ।

५३. ताडपत्रको वायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले तेस्रो पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा चौथो पङ्क्तिको भवंतिको तिको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

५४. पुनदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳵ श्रेयोऽस्तु सम्बत् ८०८ भाद्रपदशुक्लषष्ठंम्यायां तिथौ ॥ श्रीचंम्पापुरिस्थाने यरखात्वार ह्नोरछे गृह ‧ ग्राहाङ्क साकेवंस श्री[५५]मनिलर्लजुस नामनेनं सकासात ‧ धार्ण्णक श्रीवुह्नदेस कोथ्वभ्होद वंस्तागृह

२. नरसिंह भारो भ्रातेसहस्य नामनेनं शुक्लय शुभुर्य्यमानिकं थानस्य पुर्व्वदिस्य ‧ फनत बु क्षत्रनाम-प्रदेस्य ‧ मुरमार्ग्गसिमायां पच्छिमत्र दे[५६]विदास भारोस क्षत्रसिमायां उत्तरत्र ‧ एन्द्रगुथिया क्षत्रसिमायां

३. पुर्व्वत्र ‧ जरधुनिगुथिंया क्षेत्रसिमाया दक्षिनत्रश्च ‧ एते तत्मध्य फनत्र बु क्षत्रनामसग्यकं तस्य क्षत्राङ्क मेकरोपनिकं रोव[५७]छि १ त्रा क्षत्र जथादेसकारप्रवस्तमानव तथा सचाराघ्यन जथ्वचैत्रमुरमादा-

४. य क्लयविक्लीयस्वादिनेन वृत्रकन्याय ‧ क्लीविक्लीयस्त भव[५७]ति जदि स्यां देविकराजिक विना सषत्रविव[५८]द द्वाकारे ‧ तदा धार्ण्णकसन परिसोधनियं साक्षि धार्ण्णकस शुग्वत्र ‧ विष्णुसिंह भारो परविरेवा

५. [५९] भारोस एते दृष्ट ॥ थ्व बुया भर्ण्ण सर्व्व सोधान पोरन पाचो जुरो शुभ ॥[६०]

(पछाडि)

१. फनत्र बु

२. क्लीप्रत्र

१३ सङ्ख्या

ने.सं. ८१० (वि.सं. १७४६) मार्गकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/१

---

५५. स र मको बीचमा डिकाभन्दा माथि खाली ठाउँमा वंभन्दा माथि यस्तो x चिह्न दिई श्री थपिएको छ। थपिएको त्यो अक्षरपछि फेरि त्यस्तै अर्को चिह्न दिइएको छ।

५६. दे र विको बीचमा लेखिएको अक्षरमा मसी दली त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

५७. यो व खुंडे छ।

५८. यो व चुच्चे छ।

५९. चौथो पङ्क्तिको °राजिकको राको तलबाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

६०. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा चो जुरो शुभ ॥ लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ‌‌‌॥ श्रेयोऽस्तु सम्वत् ८१० मार्गशिलकृष्णसप्तम्यायां तिथौ ॥ श्रीचंम्पापुरिथाने[६१] यरखावाहार ह्लोरछे[६२] गृह ॰ ग्राहाङ्क साकेवंस श्रीमनिलर्न्नजुस नामनेनं सकासात्र ॰ धाण्र्णक रेरेदेस यौवराछ[६३] गृह माधवसिंह भाव[६४]या नामनेनं

२. शुक्लीय शुभुर्य्यमानिकं थानस्य पूर्व्वदिस्य ॰ ख्वात बु यिति को क्षत्रनामप्रदेस[६५]य ॰ चंन्दीदास भारोस क्षत्रसिमायां पच्छिमत्र ॰ मोहोन भारोस ॰ ग्वमेत्र भारोस दुयस क्षत्रसिमायां उत्ररत्र ॰ [६६] धरसिमाया पुर्व्वत्र ॰ बु-

३. ह्लुदेसया गुथियाव ॰ देविदास भारोस दुयस क्षत्रसिमायां दक्षिनतश्च ॰ एतेखात्मध्य ख्वात बु यिति को क्षत्रनामसग्यकं त्रस्य क्षत्राक तृयरोपनिकं रोव सो ३ जुको परिमान जुरो ॰ त्रा क्षत्र जथादेसकाल-प्रव[६४]स्तमा-

४. नव[६४]स्तथा सचाराघ्येन जथ्वचैत्रमुरमादाय क्रयविक्लीयस्वादिनेन वृतकन्यायन क्लीविक्लीयस्त भव[६४]ति जदि स्यां देविकराजिक विना सषतविवाद द्वाकारे तदा धाण्र्णकसन परिसोधनियं साक्षि धाण्र्णकस शुग्वत्र भा-

५. [६७] गीराम भाव मेक दृष्ट ॥ थ्व बुया भाण्र्ण सर्व्व सोधान पाचो जुरो शुभ ॥[६८]

---

६१. थ र यको बीचमा डिकाभन्दा माथि खाली ठाउँमा यस्तो ॰ चिह्न दिई ने थपिएको छ। थपिएको त्यो अक्षर-पछि यस्तो • चिह्न दिइएको छ।

६२. बाहारको बाको डिकोभन्दा माथि खाली ठाउँमा यस्तो x चिह्न दिई ह्लोरछे थपिएको छ। थपिएका ती अक्षर गृह ॰ को ह ॰ को माथिसम्म पुगेका छन्। थपिएका ती अक्षरपछि फेरि त्यस्तै अर्को चिह्न दिइएको छ।

६३. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा वराछ लेखिएको छ।

६४. यो व खुँडे छ।

६५. पहिले लेखिएका अक्षरलाई केरकार गरी त्यसैलाई प्रदेस् वनाइएको छ।

६६. त्र ॰ र धको बीचमा लेखिएको अक्षरमा मसी दली त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

६७. चौथो पङ्क्तिको मुरमादायको रको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

६८. थ्वदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)

१. ख्वात वु यि-

२. ति को क्रीप्रत्र

१४ सङ्ख्या

ने.सं. ८१० (वि.सं. १७४६) मार्गकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/१ यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा **श्री** लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣸ श्रेयोऽस्तु सम्बत् ८१० मार्ग्गशिलकृष्णसप्तम्यायां तिथौ ॥ श्रीचंम्पापुरिथाने यरखातोर ह्वुरछे गृह ॱ ग्राहाङ्क साकेवंस श्रीमनिलर्त्तजुस नामनेन सकासात ॱ धार्ण्णक ॱ रेरेदेस यौव[६९]राछे ॱ माधवसिंह **भावया नामनेन शुक्रिय शुभुर्य्य-**

२. मानिकं थानस्य दक्षिनदिस्य ॱ थथ्व पेग्र बु क्षत्रनामप्रदेस्य ॱ मुरमार्ग्गसिमाय[७०]ा पच्छिमत्र ॱ सर्व्वराजा भास ॱ कृष्णसिंह गामारयाव दुयस क्षत्रसिमायां उत्रत्र ॱ भागी भारोस क्षत्रसिमायां पुर्व्वत्र ॱ मुरमार्ग्गसिमायां दक्षिनत-

३. श्च एतेखात्मध्य थथ्व पेग्र वु नामसञ्ज्ञकं तस्य क्षत्राक पञ्चरोपनिक रोव ङा ५ जुको परिमान जुरो ॱ त्रा क्षत्र जथादेसकारप्रवस्तमानव तथा सचाराघेन जथ्वचैत्रमुरमादाय क्र्यविक्र्रीयस्वादिनेन वृत्रकन्यायन ॱ क्रीविक्र्रीयस्त

४. भव[६९]ति ॱ जदि स्या देविकराजिक विना संखनविवाद द्वाकारे तदा धार्ण्णकसन परिसोधनियं साक्षि धार्ण्णकस शु[७१]ग्वत्र भागीराम भाव मेक दृष्ट ॥ थ्व बुया भर्ण्ण सर्व्व सोधान पोरन पाचो जुरो शुभ ॥[७२]

---

६९. यो व खुंडे छ।

७०. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई य वनाइएको छ।

७१. शु र ग्वको वीचमा लेखिएको अक्षर विग्रिएकोले अलिकति मसी दली त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

७२. थ्वदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)

१. पेग्ल वु क्री

२. प्रत्र

१५ सङ्ख्या

ने.सं. ८१५ (वि.सं. १७५१) माघशुक्लपञ्चमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/४२ यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ॥ श्रेयोऽस्तु सम्वत ८१५ माघशुक्रपञ्चम्यायां तिथौ ॥ श्रीचपापुरिस्थाने येरखातोर ह्वरछे ، गृह ، ग्राहाक साकेवं[७३]स श्रीमनिलर्त्तजुस ، कृष्णसिंह भाव[७४]स ، थ्वपनि नेह्मस नामन सकासात ، धार्ण्णक स यव क्वाथ कोछे ، वासिंह भावस नामने-

२. नं शुक्रीय शुभुर्य्यमानिकं ، क्वाथ यताछे नामप्रदेस्य ، श्रीश्रीराजया भुमेन पच्छिमत्र ، मगुदि मार्ग्गसिमाया उत्रत्र ، हाकोराजया पातारसिमाया पुर्व्वत्र ॥ वुत भाव[७४]या पातारभुन दक्षिनत्रश्च ॥ एतेखात्मध्य ، क्वाथ येताछे खा

३. नसि २ त्रा गृह दक्षिनगमन उत्रभिमुष ، त्रा गृह ब[७५]हिद्वारांगमनस्य ، मागधारापुर्व्वसोसिमासन परिभोग्य ، त्रा गृह जथादेसकारप्रव[७४]स्तमानवस्तथा सचाराघेन जथ्वचैत्रमुरमादाय क्रयविक्रीयस्वादिनेन वृत्रकन्यायन क्री-

४. विक्रीयस्त भवति जदि स्या देविकराजिक विना सषत्रविवाद द्वाकारे तदा धार्ण्णककेन परिसोधय

---

७३. पहिले लेखिएको अक्षरको अनुस्वार नचलाईकन मूल अक्षरलाई व वनाइएको छ।

७४. यों व लाम्चो छ।

७५. यों व चोसे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

साक्षि धार्ण्णकस शुग्वत्र ॱ वु[७६]त्र भाव ॱ सिदेव भाव एते दृष्ट ॥ थ्वं छेया भण्र्ण सर्व्व सोधान पोरन पाचो शुभ ॥ पुन भाखा थ्व छेन लभु छ[७७]-

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

नेमार

५. [७८] पुन भाखा थ्व छेया तरपति मकाया मारो पथावस केनेमार शुभ ॥

(पछाडि)

१. क्वाथ

२. को छे

१६ सङ्ख्या

ने.सं. ८१८ (वि.सं. १७५५) वैशाखशुक्लदशमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/२० यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत ८१८ वैसाषशुक्र ॥ दसम्यायां तिथै ॥ श्रीचपापुरिथाणे ॰ येरषातोर ॰ ह्नुरछे ननि यौता गृह ॰ ग्राहाक श्रीमनिरथनजुस नाम्नेणं सकासात ॰ श्रीबुह्लु राछि येता गृह ॰ धार्ण्णक रामचंद्र भारोस नाम्नेणं शुक्रियं शुभुज्यमानिकं ॰ थानस्य पुवदिस्य ॰ फनत बु नामप्रदेस्य ॰ ग्राहाकयाव ॰ रामकृन भारो निह्नया क्षत्रसिमायां पच्छिमत ॰

---

७६. पहिले लेखिएको अक्षरलाई वु वनाइएको छ। वुत्रदेखि दृष्टसम्म फरक मसीमा छ।

७७. तेस्रो पङ्क्तिभन्दा चौथो पङ्क्तिले दायाँतिर अलि वढी ठाउँ ओगटेकोले छ अलि दायाँतिर छ।

७८. ताडपत्रको वायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा चौथो पङ्क्तिको द्वाकारेको काको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. मात्रया गुथिया क्षत्रसिमाया उत्ररत ៶ परिक भावया क्षत्रसिमायां पुवत ៶ ग्राहाकया क्षत्रसिमायां दक्षनतश्च ៶ एतषा मधे ៶ फनत बु क्षत्रनामसंज्ञकं ៶ तस्य क्षत्राक जवाधिक जव नसित्या २X ता क्षत्र जथादेसकारप्रवस्तमानस्तथा संचाराघेण ៶ जथ्वचितमुरमादाय क्रय ៶ विक्रीयत ៶ स्वादिनेणं क्रयविक्रि-यस्तं ៶ भव[७९]ति जदि स्या देविकराजि-

३. [८०] क ៶ विना संषतव्याव[७९]दकारे ៶ तदा धाण्र्णकेणं प्रशुधयं ៶ साक्षि धाण्र्णकेणं प्रशुधयं ៶ साक्षि धाण्र्णकेणं शुग्वत्र ៶ हरिसंषर भारो यत दृष्ट ॥ थ्व बु[७९]या भण सर्व्व शुधाण पोरन पाचकं ៶ धुग्व जुरो शुभ ॥[८१]

(पछाडि बीचमा, फरक टाँकामा)

१. ᥑ थ्व बुया तरपति मकाया

२. हरिसंषरयाके

(पछाडि छेउमा)

फनत बु क्रि

१७ सङ्ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५६) माघशुक्लतृतीया

यो पत्र मसँग छ।

---

७९. यो व चुच्चे छ।

८०. ताडपत्रको वायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा दोस्रो पङ्क्तिको परिकको कको तलबाट तेस्रो पङ्क्ति उठाइएको छ।

८१. थ्वदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

सकलको प्याक्सिमिलि

१ २ ३

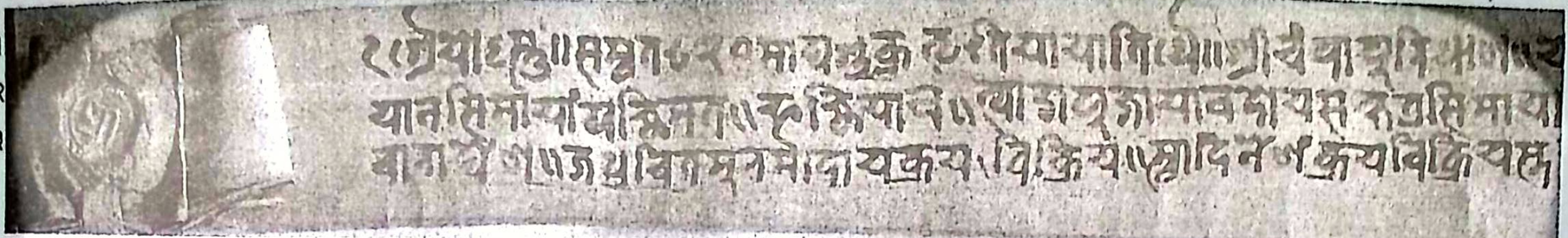

१ २ ३

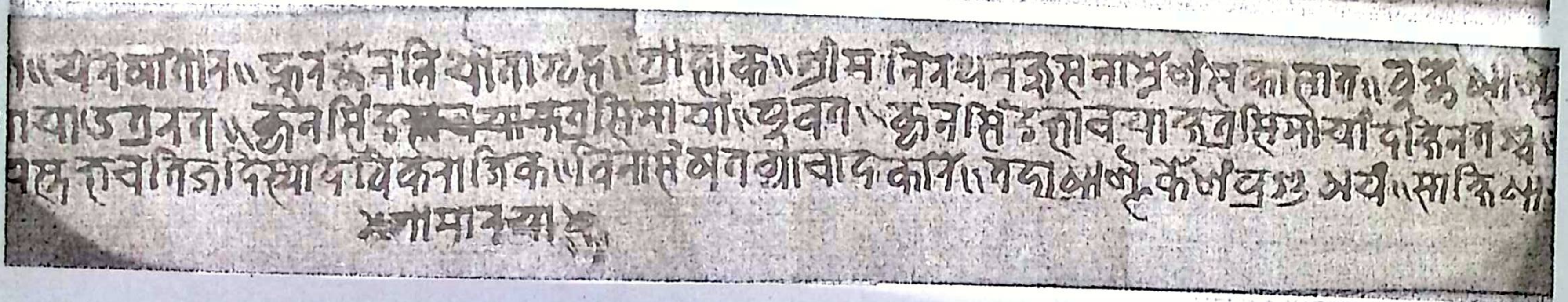

१ २ ३

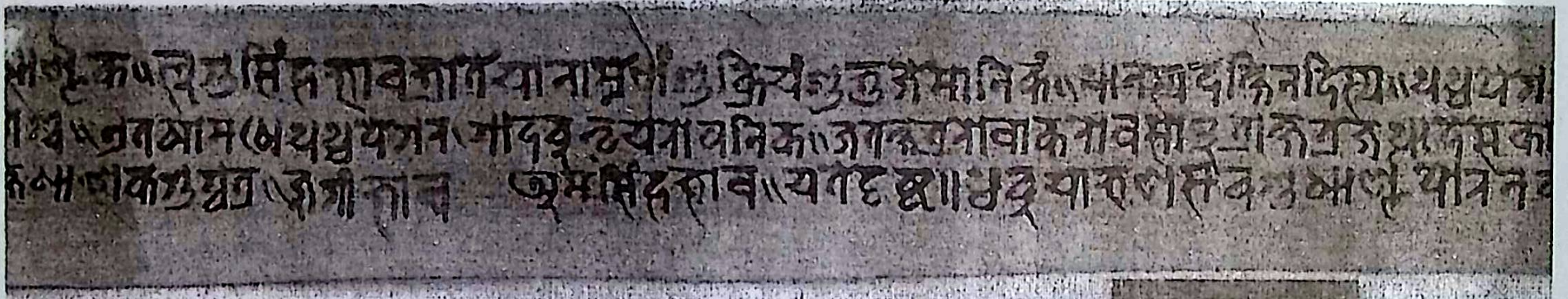

१ २ ३

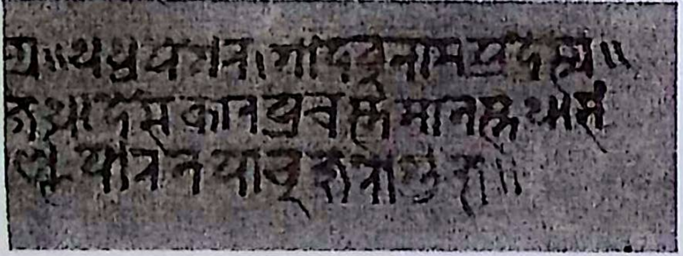

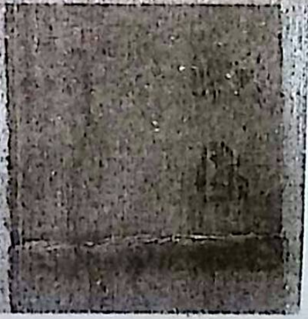

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣸ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत ८२० माघशुक्रतृतियाया तिथै ॥ श्रीचंपापुरिथाण ॰ येरषातोर ॰ हुरछेननि यौता गृह ॰ ग्राहाक ॰ श्रीमनिरथनजुस नाम्नेणं सकासात ॰ बुछे धाण्र्णक ॰ लुगुसिंह भाव[८२] भ्रातेया नाम्नेणं शुक्रियं शुभुजेमानिकं ॰ थानस्य दक्षिनदिस्य ॰ थथ्व पेगर ॰ गाद वु नामप्रदेस्य ॰

२. यानसिमायां पच्छिमत ॰ फछ्यािव[८३] ॰ त्याङा पुजायाव दोयस क्षत्रसिमाया उत्ररत ॰ कृनसिंङ गामारया[८४] क्षत्रसिमायां ॰ पुव[८५]त ॰ कृनसिंह भाव[८२]या क्षत्रसिमायां दक्षिनतश्च ॰ एतषा मधे थथ्व पेगर ॰ गाद वु तृयरोपनिक ॰ जत क्षत्र रोवाक रोव सो ३ त्रा क्षत्र जथादेसकारप्रव[८२]स्तमानस्तथा सं–

३. चाराघेण ॰ जथ्वचितमुरमादाय ऋय ॰ विक्रिय ॰ स्वादिनेणं ऋयवि[८२]क्रियस्त भव[८२]ति जदि स्या देविकराजिक ॰ विना संषतव्याव[८२]दकारे ॰ तदा धाण्र्णकेणं प्रशुधयं ॰ साक्षि धाणकशुग्वत्र ॰ जुगी भाव[८६] [८७] अमसिंह भाव[८३] ॰ यते दृष्ट ॥ थ्व बु[८२]या भण सव[८२] शुधाण्र्ण पोरन पाचु जुरो शुभ ॥

(पछाडि)

१. थथ्व पेग–

२. र बु क्रि

---

८२. यो व चुच्चे छ।

८३. यो व खुँडे छ।

८४. कृनसिंङको ङपछि लेखिएको भालाई सच्याउन खोजी अनि त्यही ङ र क्षत्रको क्षको बीचमा लेखिएको भासमेतको वयालाई लामो यस्तो — धर्कोले रद्द गरी त्यसको ठाउँमा लेख्नुपर्ने अक्षर तल खाली ठाउँमा तेस्रो पङ्क्तिको देविकको विको तल यस्तो x चिह्न दिई गादेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएका गादेखि यासम्मका अक्षर °राजिकको कको तलसम्म पुगेका छन्। थपिएका ती अक्षरपछि फेरि त्यस्तै अर्को चिह्न दिइएको छ।

८५. यो व लाम्चो छ।

८६. जुगी भाव फरक मसी र फरक हस्ताक्षरमा छ।

८७. व र अको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडी दोस्रो पङ्क्तिको गाद बुको गाको कान्नानीको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१८ सङ्ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५७) चैत्रकृष्णअष्टमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११५/७ यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣸ श्रेयोऽस्तु सम्बत ८२० चैत्रकृष्णअस्तम्याया तिथौ ॥ श्रीचपापुरिस्थाने येरखातोर ह्वुरछे गृह ॥ ग्राहाक ॰ साकेवंस श्रीमनिलर्त्तजुस नामनेनं सकासात ॥ धाणर्णक स यव तोर दुंथ्व पाघदिछे गृह ॰ सचर भावया नामनेनं शुक्री-

२. य शुभुर्य्यमानिकं थानस्य प[८८]च्छिमदिस्य प्रदेस्य ॰ श्रीश्रीराजस्य भुमेन पच्छिमत्र ॥ धाण्र्णकस क्षत्रसिमाया उत्ररत्र ॥ मुरमार्ग्गसिमाया पुर्व्वत्र ॥ ख्वतमयाव ॥ ध्रव[८९] ने रासिसिमाया दक्षिनत्रश्च एतेखात्मध्य ॰ पेग्र बु क्षत्रनामसज्ञक त्रस्य क्षस्तांक

३. चतुररोपनिक रोव[९०] पि ४ थ्वतेया रोव नसि २ जुको परिमान जुरो ता क्षत्र जथादेसकारप्रवस्तमान-वस्तथा सचाराघेन जथ्वचैत्रमुरमादाय क्रयविक्रीयस्वादिनेन वृत्रकन्यायन क्री[९१]वि[९०]क्रीयस्त भवति जदि स्या देविकराजिक विना स-

४. षत्रविव[९२]ाद द्वाकारे दा धोण्र्णकेन परिसोधय साक्षि धाण्र्णकस शुग्वत्र ॥ ख्वतम भाव ॥ तपा भाव दृष्ट ॥ पुन भाखा थ्व बु सोचातरन चोंग्व जुरो [९३] थ्व बुया भण्र्ण सर्व्व सोधान पोरन पाचो जुरो शुभ ॥[९४]

---

८८. पहिले लेखिएको अक्षरलाई मेटी त्यही ठाउँमा प लेखिएको छ।

८९. यो व खुँडे छ।

९०. यो व चुच्चे छ।

९१. पहिले लेखिएको अक्षरको दाहिने नचलाईकन मूल अक्षरलाई क्र बनाइएको छ।

९२. यो व चोसे छ।

८३. रो र थ्वको बीचमा भएको ॥ मा मसी दली त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

९४. थ्वदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक मसी र फरक टाँकामा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)

१. पेग्र ब्-

२. या प्रत्र

१९ सङ्ख्या

ने.सं. ८३० (वि.सं. १७६७) ज्येष्ठकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११५/१०

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ḷ श्रैयोस्तु सम्बत ८३० ज्येष्ठकृष्णसप्तम्याया तिथौ ॥ श्रीचम्पापूरिस्थाने यरखातोर ह्नूरछे यौता गृह ‧ ग्राहाक साकेवं[९५]स श्रीमनिर्ल्लर्लजुस नामनेनं सकासात्र ‧ धाण्र्णक श्रीललित्रब्रमाया श्रीमनिग्राके आग्नोकूरे स्थ ‧ यीराछ को[९६]थ्वननि वं[९७]न्ता गृह ‧ त्रीविकर्म्म भारोस नामनेनं शुक्रीय शुभुर्य्यमानिक थानस्य यिसानदिस्य

२. चनसलक्षेत्रनामप्रदेस्य ‧ जुगीसिंह भावया क्षत्रसिमाया पच्छिमत्र ॥ पदु भारोस क्षत्रसिमाया उत्ररत्र ॥ अनन्त्रराज भारोस क्षत्रसिमाया पूर्व्वत्र ॥ श्रीश्रीराजयाव ‧ स यव[९७] जोगीसिह भावया दुयोस सिमाया दक्षिनतश्च ॥ एतेखात्मध्य दुयोजवाद्धिकदुयोरोपनिक रोवाक रोव[९७] नसि २ जव नसि २[९८] जुको ‧ त्रा क्षत्र जथादेसका-

३. रप्रव[९७]स्तमानवस्तथा सचाराघेन जथ्वचैत्रमूरमादाय क्रयवि[९७]क्रीयस्वादिनेन वृत्रकन्यायन क्रीविक्रीयस्त भव[९७]ति जदि स्या देविकराजिक विना सषत्रे पि वि[९७]वाद द्वाकारे तदा धाण्र्णकेन परिसोधय साक्षि धाण्र्णकस शुग्वत्र ॥ धोकह्म भारो एते दृष्टा ॥ थ्व बूया भण्र्ण सर्व्व सोधान पाचो [९९]शुभ ॥

---

९५. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै र अनुस्वार नचलाईकन मूल अक्षरलाई वं बनाइएको छ।

९६. एकलख कको अगाडि दिनुपर्नेमा कको पछाडि दिइएको छ।

९७. यो व चुच्चे छ।

९८. सि र जुको वीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल दोस्रो र तेस्रो पङ्क्तिको वीचको खाली ठाउँमा २ थपिएको छ।

९९. दोस्रो पङ्क्तिमा थप्नुपर्ने २ तेस्रो पङ्क्तिको चो र शुको वीचमा थपिएकोले चो र शुको वीचमा केही ठाउँ खाली छोडिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि बीचमा मोटो टाँकामा)

१. ᥫ पे थानया छप् पत्तिन

२. चोङस पिमकाया मार-

३. ङास केनेमार ॥

(पछाडि बायाँ)

१. चन स बू

२. प्रत्र

१० सङ्ख्या

ने.सं. ८४४ (वि.सं. १७८०) माघकृष्णप्रतिपदा

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/६

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᥫ श्रेयोस्तु सम्वत ८४४ माघकृष्णपतिपद्याया तिथौ ॥ श्रीचम्पापूरिस्थाने यरखातोर ह्लरछे ˎ ग्राहक[100] साकेवंस श्रीमनिलर्न्लजुस नामनेनं सकासात्र ˎ धार्ण्णक स यव[101] ह्लरछे ˎ साकेवंश श्रीदानामूनिजुस

२. नामनेनं शुक्रीय शुभुर्य्यमानिकं थानस्य प्रदेस्य ˎ नलहरि भारोस क्षत्रेन पच्छिमत्र ॥ त्यापा भावया क्षत्रेन उत्नरत्र ॥ व[102]ासिंह भा[103]रोस ˎ धर्म्मराज भाव[101]स दुयोस क्षत्रेन पूर्व्वत्र ॥ मूलमाग्यन दक्षिनत्रश्च ॥ ए-

३. तेखात्मध्य पिंगल फसखा क्षत्रनामसज्ञेक त्रस्य क्षत्राक तृयरोपनिक रोव[101] सो ३ थ्वते [104]तेया अर्द्धभाग वच्छि जुको त्रा क्षत्र जथादेसकारप्रवस्तमानवस्तथा सचाराघेन जथ्वचैत्रमूरमादाय क्रयविक्री-

---

१००. पहिले लेखिएको अक्षरलाई क बनाइएको छ।

१०१. यो व चुच्चे छ।

१०२. यो व लाम्चो छ।

१०३. भा र रोको वीचमा यस्तो › लेखी त्यसलाई त्यसै छोडिएको छ।

१०४. अघिल्लो तेपछि लेखिएको याको मूल अक्षरको तल यस्तो ˎ चिह्न दिएर र त्यसको सामैको मध्यभागलाई अलि मोटो पारी त्यसलाई खारेज गरिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

४. [१०५] यस्वादिनेन वृत्रकन्यायन क्रीविक्रीयंस्त भव[१०६]ति जदि स्या देविकराजिक विना सषतविवात द्वाकारे तदा धार्ण्णकेन परिसोधय साक्षि धार्ण्णकस[१०७] शुग्वत्र ، साके[१०८]वंश श्रीतवद्धिक्रजुस ، शुषूदिजुस

५. [१०९] श्रीधर्म्मदेवजुस दृष्ट ॥ थ्व बूया भर्ण्ण सर्व्व सोधान पाचों शुभ ॥[११०]

(पछाडि फरक टाँकामा)

१. पून भाखा थ्व बूया तरपत्र दुमकाया

२. मारङास्य केनेमार ॥

३१ सङ्ख्या

नेसं. ८६३ (वि.सं. १७९९) पौषशुक्लतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २०३२/२७

मूलपाठ

१. ꣸ श्रेयोऽस्तु ॥ संम्वत् ८६३ पोषशुक्रतृतीयायं तैथौ श्रीचंम्पापुरस्थान्य एरषातोर गाओ ह्नोरछे यौता गृह ग्राहांक साकेवंसं श्रीमनिराजजुस नाम्नेनं सकासाथ ॥ धार्ण्णक स (यव) ... (नाम्नेन स्वक्रीयं)

२. श्वभूर्य्यमानिकं थानस्य प्रवेस्य ॥ यरदेसया ह्योकनसिंहयाओ ، दातेह्म भारोसओ दुयोस सिमायां पस्थीमत ، मुरमार्ग्गव[१११] एरया बन्देजुयाओ दुयो सिमायां पुर्व्वत ॥ धार्ण्णकया x[११२]... (उत्तरत)... (दक्षिणत) ...

---

१०५. ताडपत्रको बायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा तेस्रो पङ्क्तिको ध्य र पिंको ठीक बीचवाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

१०६. यो व चुच्चे छ।

१०७. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा धदेखि ससम्मका अक्षर लेखिएका छन्।

१०८. पहिले लेखिएको अक्षरको एकलख नचलाईकन मूल अक्षरलाई क बनाइएको छ।

१०९. ताडपत्रको बायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा चौथो पङ्क्तिको जदि स्याको स्याको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

११०. थ्वदेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा छ।

१११. यो व खुँडे छ।

११२. याभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३. रोपनिकं जत क्षेत्र रोव[११३]ङ्क रो नसि २ थ्वते परिमान जुरो ॰ यथादेसकारप्रव्वंस्तमानओस्तथा संचाराघेन यथौचितमुल्लेमादाय क्रयविक्रियस्वादिनान्यण वृतकं (न्यायन क्रिविक्रीयस्तं भवति जदि स्या देविकराजिक विना संषतविवादद्वाकारे तदा धार्णकेन प)-

४. [११४]लीश्वर्द्धनिय साक्षि धार्ण्ण-कस श्वग्वत्र ॥ धनसिंह भावो ॥ हाकोराज भावो दुयो दृष्ट ॥ थ्व (वु[११५]या भर्ण्ण सर्व्व सोधान पाचो शुभ ॥)

३२ सङ्ख्या

ने.सं. ८७४ (वि.सं. १८११) भाद्रकृष्णाषष्ठी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/२६

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ๑ श्रेऽयोस्तु सम्वत ८७४ भाद्रपदकृष्णाषष्टमायां तैथौ ॥ श्रीचम्पापुरिस्थाने ॥ श्रीउव[११६]ा येरषा-तोर ॥ ह्लोरछे यौता गृह ॥ ग्राहाङ्क ॥ साकेवंस[११७] श्री-

२. मनिराजजुस नाम्ना सकासात ॥ धार्ण्णक स यओ तोर व[११८]हिरिप व[११३]न्ता गृह ॥ नारायन भारोस नाम्ना श्वक्रीयं सोभुर्य्यमानिकं ॥ शुमुनिफा। द्व-

३. र व[११९]र्त्तिकानामप्रवे[११८]से ॥ स यओ देस ॰ यंकुतोर सिकोछे ॥ चेकुति भारोस सिमायां पश्चिमत ॥ श्रीराजयाओ ॰ धार्ण्णकयाओ दुयो सिमायां दुत्र-

---

११३. यो व खुंडे छ।

११४. तेस्रो पङ्क्तिको यथादेशकार°को काको तलवाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

११५. थ्वभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

११६. यो व खुंडे छ।

११७. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा केवंस लेखिएको छ।

११८. यो व चुच्चे छ।

११९. यो व चोसे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

४. त ॥ बु[१२०]ह्नु तओद्धिक्र भारोस सिमायां पुर्व्वत ॥ स यओ ब[१२०]हिरिप ৲ पात्रवंस राउत भागीसिहया सिमायां दक्षिनतश्च एतेषार्त्मध्य ॥ शुमुनिफा

५. दोर व[१२०]र्त्तिकानामसंज्ञेकं तद्वार्तिका सार्द्धसह दसक्रषांक क्रर्ष साह्न १० ज २ थोतेयां ब[१२०]च्छि क्रर्ष ङा ५ ज १ प्रमान ॥ र्तद्वात्तिका यथादेसकारप्र-

६. र्व्वतमानव[१२१]स्तथा सञ्चाराघेन यथोचेतमुलेमादाय क्रयविक्रयस्वादिनेन वृतकं न्यायन क्रीविक्रीयष्टं भव[१२२]ति यदि स्यान्देविकराजिक विना सङ्क-

७. तवेव[१२०]द द्वाकाले तदा धार्ण्णके परिसोर्द्धनियं साक्षि धार्ण्णकसे पुत्रमकुन्दभारो मेष दृष्ट ॥ तद्वार्त्तिकाया भर्ण्ण सर्व्व सोधान पाचोकं धुंगो जुरो शुभ ॥.[१२३]

(पछाडि)

सुमुनिफा दोर वातिका ॥

३३ सङ्ख्या

ने.सं. ८७७ (वि.सं. १८१४) वैशाखपूर्णिमा

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/३८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᥫ श्रीयोस्तु सम्बत ८७७ वैशाखकृष्णपूर्ण्णमावस्यां त्तिथ्वो श्रीचंम्पापूरि ॥ थाण्ये यैरषातोर ॥ ह्नूरछेगृहे। ग्राहां श्रीसाकेवंश[१२४] ॥ मनिकराजुस नाम्नेण सकासाष्ट स यओ यिर-

---

१२०. यो व चुच्चे छ।

१२१. यस वको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

१२२. यो व खुँडे छ।

१२३. छैटौं पङ्क्तिभन्दा सातौं पङ्क्तिले दायाँतिर अलि बढी ठाउँ ओगटेकोले भ ॥. अलि दायाँतिर छ।

१२४. पहिले लेखिएको अक्षरलाई श वनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. खातोर । पाचोछे[१२५]गृहे ॥ धर्ण्णक हाकोर भाव[१२६] भ्रात चिकित्ति भाव[१२६] नेह्म ओभयनाम्ने शुक्रियं सूभुज्यमानिकं । थ्वंथ्वननि पाचोछे गृहेनामप्रदेशं ॥ कल्यानसिह्या गृहे-

३. भोमे[१२७]न पश्चिमत मागन उत्ररत । श्रीरज्ञेओ कल्यानसिंह्या दुयभोमेन पूवत मागसिमाया दक्षिण्र्णष्टश्च । एष्टषात्मध्य थथ्वननि पाचोछे गृहे खा साह्न १० कू षू ६ थ्वतेयान बच्छि

४. [१२८] खा ङा ५ कू स्व ३ थ्वत्ति परिमानजु ॥ ता गृह जावपा रनं । जक्षस्थापनमागश्च[१२९] उत्रप्रवेश गृहेभोम्याया जथादेसकारप्रव[१३०]स्त ٬ माण्ये तथा संचाराग्रेर्ण्ण । ज-

५. [१३१] थ्वचितमूरमादाय कृियविकृियस्वादिने वृतक-न्यायन कृिविकृटम्भवत्ति जदि स्यां देवि[१२६]राजिक वि[१२६]ना संखवि[१२६]व[१२६]ा-

(पछाडि)

१. दकारे तदा धार्ण्णकेर्ण्ण परिशुधं । अ पराथ दृष्टसाक्षि कल्यानसिंह भाव

२. मानसिंह भाव दुय दृष्ट ॥ थ्व छेया भर्ण्ण पाचो ॥ शुभ ॥ थ्व छेया पूतर-

३. प्रत्र सिपिकस पिम काया मारङास कल्या[१३२]नसिंहन केनेमार

(पछाडि छेउमा)

थथ्वननि छेया किर ॥

२४ सङ्ख्या

ने.सं. ८८० (वि.सं. १८१७) ज्येष्ठशुक्लदशमी

यो पत्र मसँग छ ।

---

१२५. पहिले लेखिएको अक्षरलाई छे वनाइएको छ ।

१२६. यो व चुच्चे छ ।

१२७. पहिले लेखिएको अक्षरमै केरकार गरेर मे वनाइएको छ ।

१२८. ताडपत्रको बायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा तेस्रो पङ्क्तिको मागनको माको तलबाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ ।

१२९. श्च र उको बीचमा लेखिएको एक अक्षरलाई केरी त्यसलाई खारेज गरिएको छ ।

१३०. यो व लाम्चो छ ।

१३१. ताडपत्रको बायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा चौथो पङ्क्तिको परिमानजु ॥ को ॥ को तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ ।

१३२. पहिले लेखिएको अक्षरको कान्नानी नचलाईकन अघिल्लो भागमा केरकार गरी ल जोल्टयाई त्यसलाई ल्या वनाइएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

सकलको फ्याक्सिमिलि

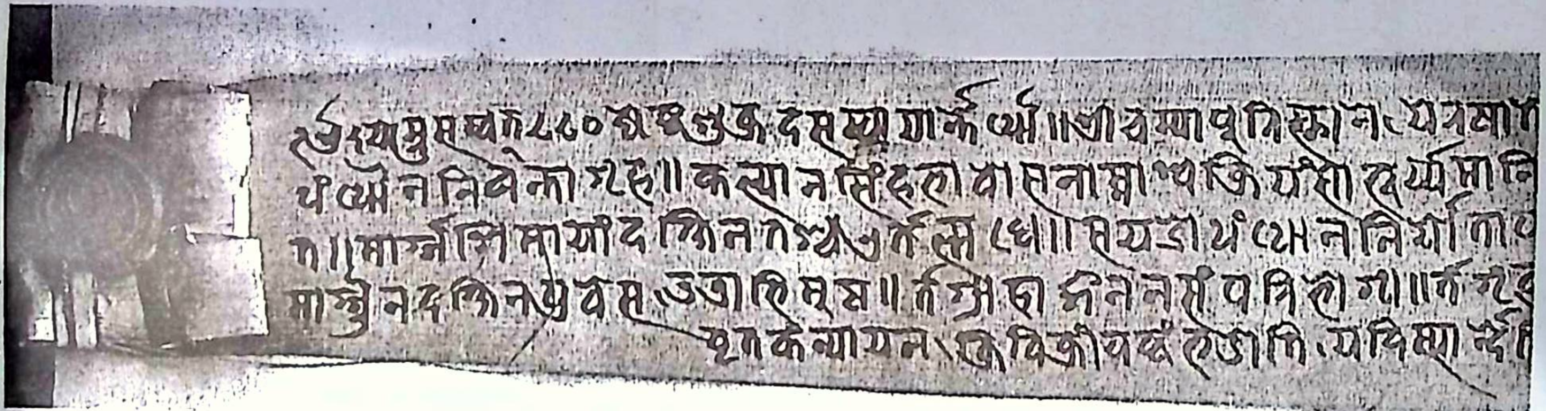

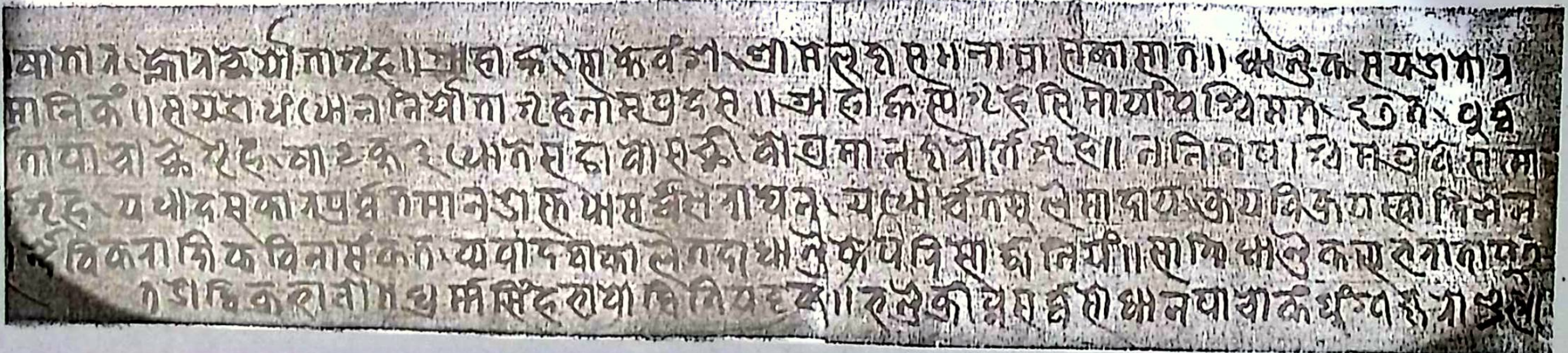

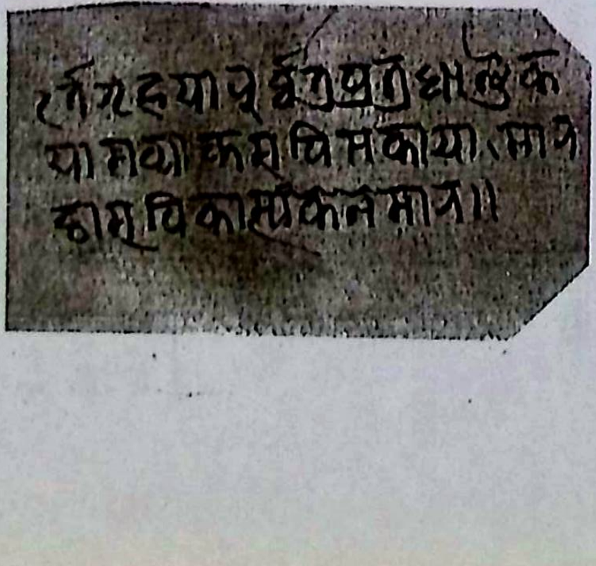

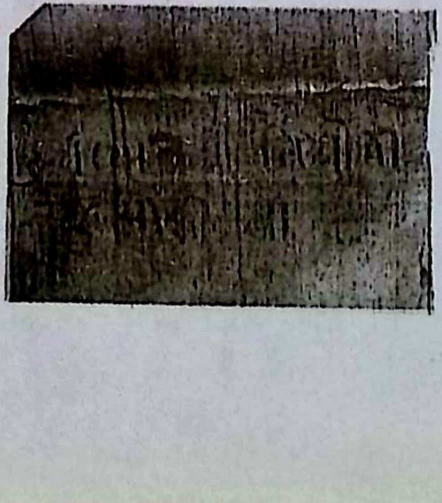

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ। श्रीभन्दा तल दायाँपट्टि सूर्य र वायाँपट्टि चन्द्र छन्।

मूलपाठ

१. ᥀ श्रेऽयोस्तु सम्वत् ८८० ज्येष्टशुक्रदसम्यायान्तैथौ ॥ श्रीचम्पापुरिस्थाने ˎ येरषातोर ˎ ह्वोरछे यौता गृह ॥ ग्रा[१३३]हाङ्क ˎ साकेवंश ˎ श्रीमेलुजुस ॥ नाम्ना सकासात ॥ धाण्र्णक स यओ तोर

२. थंथौननि व[१३४]न्ता गृह ॥ कल्यानसिंह भावोस नाम्ना श्वक्रियं सोभूर्य्यमानिकं ॥ स यओ थंथोननि यौता गृहनामप्रदेसे ॥ ग्राहाङ्कस्य गृहेसिमायां पश्चिमत ˎ उत्रत ˎ पुर्व्व-

३. त ॥ मार्ग्गशिमायां दक्षिनतश्च एर्तत्मधे ॥ स यओ थंथोननि यौता पाचोछे गृह ˎ षा ५ कु ३ थोतेस ङावोस छीवो प्रमान जुरो ˎ तै गृह ॥ ननिन पश्चिमप्रवेस ˎ मा

४. मार्ग्गेन दक्षिनप्रवेस ˎ उत्राभिमुष ॥ र्त ग्राहाङ्गनन संपरिभोग्य ॥ र्त गृह ˎ यथादेसकारप्रर्व्वतमानओस्तथा सर्न्चाराघेन ˎ यथौचैतमुलेमादाय ˎ क्रयविक्रयस्वाद्धिनेन

५. [१३५] वृतकं न्यायन ˎ क्रिविक्रीयष्टं भओति ˎ यदि स्यान्दैविकराजिक विना संकत ˎ व्यवाद द्वाकाले तदा धाण्र्णके परिसोद्धानियं ॥ साक्षि धाण्र्णकस्य भरातापुत्र-

६. [१३६] तओद्धिक्रभावो ॥ धर्म्मसिंह भावो द्वितिय दृष्ट ॥ भण्र्ण क्रीप्न सर्व्व सोधान पाचोकं धुंग्व जुरो शुभ ॥

(पछाडि बीचमा)

१. ᥀ र्त गृहया पुर्व्व त्रप्रत्र धाण्र्णक-

२. या मब्याकस पिमकाया ˎ मार-

३. ङास पिकास्यं केनेमार ॥

---

१३३. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा ग्रा लेखिएको छ।

१३४. यो व खुंडे छ।

१३५. ताडपत्रको वायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा चौथो पङ्क्तिको उत्राभिमुषको त्राको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

१३६. ताडपत्रको वायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले पाँचौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा पाँचौं पङ्क्तिको °राजिकको राको तलवाट छैटौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि छेउमा)

१. ꣼ थंथोन[१३७] नि यौता

२. गृहया क्री ॥

३५ सङ्ख्या

ने.सं. ८८१ (वि.सं. १८१८) वैशाखशुक्लत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफ़िल्मको रीलसङ्ख्या ई २७३९/२७ यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣼ श्रेऽयोस्तु सम्वत् ८८१ वै[१३८]साखशुक्रतृयोदस्यान्तैथौ ॥ श्रीचम्पापुरिस्थाने एर्पतोर विज्यापिथि मगुरं यन्ता गृह ॥ ग्राहाङ्क तपारक्ष्मी भरिस नाम्ना सकासात ॥ धाण्र्णक स यओ देस

२. त्याग्रतोर ‣ चपादरिप यौता गृह ॥ कृष्णसिंह भारोस नाम्न ॥ श्वक्रियं सुभुर्ज्यमानिकं ॥ नङ्कराछ पातारनामप्रदेशे श्रीराजया भुमेन पस्थीमत ॥ स्यामदास भारोस भरातेसहस भु-

३. मेन दुत्रत ॥ श्रीर[१३९]ाजया देसप्राकारसिमायां पूर्व्वत ‣ दक्षिनश्च एतल्मध्य ॥ र्त पातार षा ८ र्त ग्राहाङ्गन सपरिभोग्य ‣ र्त पातार यथादेसकारप्रर्व्वतमानओस्तथा सं-

४. ञ्चाराघेन _ यथोचेतमुलेमादाय क्रयविक्रयस्वाद्धिनेन वृतकं न्यायन क्रिविक्रीयष्टं भओति ‣ यदि स्यान्देविकराजिक विना संकतविव[१४०]द द्वाकाले तदा धाण्र्णके परि-

५. सोर्द्धनियं साक्षि धाण्र्णकसे सोगोत्र ॥ कनेष्टपित्तीव्य ॥ जयमंग्रसिंह भारो मेष दृष्ट । र्त पातारया भर्ण्ण क्रयप्न सर्व्व सोधान पाचोकं धुंगो जुरो ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

१. ꣼ नंकरा-

२. छ पाता ॥

---

१३७. पहिले लेखिएको अक्षरलाई न बनाइएको छ।

१३८. यो व चुच्चे छ।

१३९. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई र बनाइएको छ।

१४०. यो व चोसे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

जङ्गमठसम्बन्धी ८ वटा पत्र

-महेशराज पन्त

वाङ्मुख

अहिले छापिन लागेका ८ वटा पत्रमध्ये ३ र ८ सङ्ख्याकालाई छोडेर अरू सबै नकलबाट उतारिएका हुन्। साँच्चै भन्ने हो भने नकलबाट उतारिएका त्यस्ता पत्रमध्ये ७ सङ्ख्याको पत्रलाई छोडेर[1] बाँकी अरू सबैमा **उतारबमोर्जीको नकल्** भनी लेखिएकोले मूलबाट उतारिएको नकलबाट उतारिएका यी पत्र नकलको पनि नकल रहेछन् भन्ने स्पष्ट हुन्छ। ३ र ८ सङ्ख्याकालाई छोडेर अरू सबै पत्र गूठीसंस्थानको काठमाडौँ भद्रकालीस्थानमा रहेको गूठीलगत तथा अभिलेखशाखा-कार्यालयमा राखिएका नकलबाट अर्थात् तिनको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको रीडर प्रिन्टबाट उतारिएका हुन्। तीमध्ये ७ सङ्ख्याकोलाई छोडेर बाँकी अरू गु.बं. अर्थात् गूठीबन्दोबस्तको ६ सङ्ख्याको पोकामा राखिएका छन्, ७ सङ्ख्याकोचाहिँ ३६ सङ्ख्याको पोकामा राखिएको छ। ३ र ८ सङ्ख्याका पत्रका नकल पनि त्यस कार्यालयमा भए तापनि सौभाग्यवश तिनको मूलको छापा (रबिङ)को माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको रीडर प्रिन्टमा हाम्रो पहुँच पुगेकोले हाम्रो पाठको मूल स्रोत त्यही नै भएको छ।

गूठीलगत तथा अभिलेखशाखाकार्यालयबाट उतारिएका पाठमध्ये ७ सङ्ख्यालाई छोडेर अरू कुपठित मानिसहरूले नराम्रो अक्षरमा डिको पनि राम्रो नदिई ख्यासख्यास गरी सारेकाले मूलको राम्रो उतार तिनमा भएको छैन भन्ने कुरा यहाँनिर भन्नुपर्छ। उदाहरणको लागि १ सङ्ख्याकै पत्रमा दृष्टश्रुतलाई **द्रिष्टव्रत** (८ पङ्क्ति) भनी त्यहाँ लेखिएको कुरालाई औँल्याउन सकिन्छ। ७ सङ्ख्याको पत्रको अक्षर राम्रो भए पनि पाठ भने त्यति शुद्ध छैन। जसले यी पत्र सारे, तिनमा पुराना लिपि र भाषाको ज्यादै नै अधकल्चो ज्ञान भएकोले तथा यस्ता पत्र सार्दा जुन तहको सावधानी चाहिन्थ्यो त्यो पनि तिनंमा नभएकोले तिनीहरूले उतारेको पाठमा ठाउँठाउँमा सन्देह उत्पन्न हुन्छ। उदाहरणको लागि १ सङ्ख्याकै पत्रमा फलानाले फलानालाई यति रोपनी खेत बेच्यो भनी स्पष्ट लेखिँदा लेखिँदै पनि त्यो खेत कत्रो थियो भन्ने कुरा त्यस पत्रको हामीले छाप्न लागेको सरोटबाट स्पष्ट खुल्दैन। त्यहाँको पाठअनुसार बिक्री भएको खेतको नापो अक्षरे्ऽपिमा पंचाधि रोपनि छ (५

---

१. ७ सङ्ख्याको पत्रमा **तावापत्रका नकल्** भनी लेखेकोले यो नकलको पनि नकल नभई सोझै मूलबाट सारेको देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पङ्क्ति) । यसको वास्तव अर्थ के हो । पंचाधिले पञ्चाधिक अर्थात् पाँच बढी भएको भन्ने बुझाएको देखिन्छ र त्यहाँ त्यसपछिका अङ्कलाई बुझाउने शब्द टुटेको देखिन्छ। तर अङ्केऽपिमा त्यही पङ्क्तिको छेउमा ५१ पछि लेखिएको कुनै अङ्क वा अक्षर अस्पष्ट भएकोले र त्यसपछिको पङ्क्तिको शुरूमा २ आएकोले लेखाइमा झन् गडबडी देखिएको छ ।

कुपठित कारिन्दाहरूले गरेका यस्ता सरोट कतिसम्म भ्रष्ट हुन्छन् भन्ने कुरा वर्षौंदेखि यस्ता सरोट हेर्दै आएकोले यस विषयको केही अनुभव मलाई छ ।[२] यसैले यस्ता सरोटको आफूले ठानेको शुद्ध पाठ मूलमा दिई सरोटमा परेका, आफूले अशुद्ध ठानेका पाठ जति टिप्पणीमा हालेर छपाऊँ कि भन्ने पनि एक मन उठेको थियो । तर सामान्य भाषा मात्र शुद्धचाएर के गर्ने, माथि भरखरै लेखे जस्तै कति रोपनी खेत बेचेको हो, यही चुरो कुरो आफूले पहिल्याउन नसकेकोले कारिन्दाहरूले सारेको जस्तो पाठ छ, त्यही पाठ नै उतार्ने काम मात्र अहिले यहाँ गरिएको छ ।

१ सङ्ख्या[३]

ने.सं. ६६३ (वि.सं. १६००) आश्विनकृष्णद्वादशीको लिखतपत्र

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/१७

मूलपाठ

१. स्वस्ति ॥ सम्बत् ६६३ आश्विनकृष्नद्वादस्यां तिथो श्रीषपोभुमियां श्रीचन्दिगलस्थाने ग्राहक जो(ल[४]म)-

---

२. पुराना पत्रहरूको कारिन्दाहरूले गरेको सरोटको तह संस्कृत र/वा नेवारीमा नेवारी लिपिले लेखिएका पत्रहरूमा मात्र लागू नभई नेपालीमा देवनागरी लिपिले लेखिएका कागतपत्रहरूको कारिन्दाहरूले गरेको सरोटमा पनि लागू हुन्छ । यसका स्पष्ट उदाहरण रेग्मि रिसर्च् कलेक्शन्ज्को लागि सङ्ग्रह गरिएका सरोटमा पनि लागू हुन्छ। वि.सं. २०५८ मा काठमाडौंबाट पन्डिट पब्लिकेशन्जद्वारा प्रकाशित, *आदर्श* २ सङ्ख्यामा छापिएको आफ्नो *डक्युमन्ट्स् फ्रम् द रेग्मि रिसर्च् कलेक्शन्ज् १* (रेग्मी-अन्वेषण-सङ्ग्रहमा रहेका कागजात १ सङ्ख्या) भन्ने निबन्ध (७१-७२ पृ.)मा मैले यस विषयमा अलिकति लेखेको छु।

३. सरोट च्यातिँदा नष्ट भएको अक्षर प्रसङ्गानुरोधले यस्तो ( ) कोष्ठभित्र पढिन्छ ।
माइक्रोफिल्मको रीडर प्रिन्टमा नदेखिएको अक्षर प्रसङ्गानुरोधले यस्तो { } कोष्ठभित्र पढिन्छ ।
सरोट च्यातिँदा नष्ट भएको अक्षर भर्न नसकिंदा यस्तो x चिह्नले जनाइन्छ ।
सरोटमा छाप लाउँदा छोपिएको अक्षर भर्न नसकिंदा यस्तो * चिह्नले जनाइन्छ ।
माइक्रोफिल्मको रीडर प्रिन्टमा स्पष्ट नआई पढ्न नसकिएको अक्षर यस्तो ● चिह्नले जनाइन्छ ।

४. जोभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. न्दुतोले जङ्गममट श्रीश्रीश्रीनीलकंठदेवप्रितिनाम्नां सकासात् अत्रेव स्थाने क्वाछेतोल्गृहधी(वा)-
३. सीधार्नकमासिंहकष्टहासनाम्नेन स्वकियं स्वभुज्यमानीकं स्थानस्य पुर्वदिशे प्रवेसे भ*
४. रे गुठि तवदेछे क्षत्रेन पछिमतः व्रह्मभोजे तस्य छेत्रेन उत्तरत पूर्वतश्च स्वल्वमार्गेन दे*
५. लछेत्रेन दछिनत यतनमध्य वाछलमंडे छेत्रनामसंज्ञकं छेत्राङ्क पंचाधि रोपनि ५१●
६. २ ल नयंको ब्वाकरासहितं त छेत्र यथादेसकालपर्वतमानष्टथा संचार्घेन शुवर्नमुल्यमादा-
७. य क्रयविक्रयस्वाधीनेन क्रयन वीक्रियन्तं भवती यदेस्यां देविकाराजीकव्याघाटपरेन त-
८. दा धार्नकेन स्वधनीयं अत्र पत्रार्थे द्रिंष्टव्रतसाछि टिपकछे श्रीविष्णुदेवजुस तलमुंडोतो-
९. ल जयतसिंह बनीया चोछेतोल कमराज भालो लिषिति दैवज्ञजयकितिराज शुभ्म्

३ सङ्ख्या

ने.सं. ६७० (वि.सं. १६०७) श्रावणकृष्णएकादशीको लिखतपत्र

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/१८

मूलपाठ

१. सुभ्रं स्रयस्तु ॥ सम्वत् ६७० श्रावणकृष्नयकादस्यां तिथौ श्रीषपोभुमिया श्रीचन्द्रोगलस्था-
२ ने तटनमंदुतोल पुरानलावल्भत्तस्याश्च नाम्नां सकासात् अत्रेत्र श्रीसीवगलस्थाने चोछे-
३. तोलके वाष्टव्यं धार्नकलंगुभारोकस्य नाम्नेन स्वकियं स्वभुज्यमानीकं स्थानस्य पश्चि-
४. मप्रदेसे स्वदैवज्ञहरीवर्मभारोकस्य छेत्रेन पुर्वत दछिनतश्च यतनमध्ये यविडोला छेत्रना-
५. मसंघेयं पछिमत ग्राहकपुरानछेत्रसालाछेत्रेन उत्तरत छेत्रेसालव्रह्मभोजगोष्ठी उभय-
६. कस्य छेत्रेन पुर्वत दछिनतश्च यतनमध्य यविडोल छेत्रेनामसंध्येयं तस्य छेत्राङ्क रो १ य-
७. त् छेत्र यथादेसकालपर्वतमान तस्य संचार्घ्येन सुवर्नमुल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन (क्र)-
८. यन विक्रियन्तं भवति तत् छेत्र ज्यदेस्यां देविकराजीकव्याघाटपरेन तदा धार्नकेन स्वयं परि(सो)-
९. धनीयं अत्रर्थो दृष्टमाछी तपलाछेतोल तपोधन ज्ञानदेव लीषीति जयहर्षकष्ट ॥
१०. शुभ्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३ सङ्ख्या

ने.सं. ६९२ (वि.सं. १६२९) ज्येष्ठशुक्लषष्ठीको शिलापत्र

भक्तपुर बोलाछेँटोलको एउटा शिलापत्रको केही अंश वि.सं. २०२० मा शङ्करमान राजवंशीद्वारा छापिएको थियो ।[५] त्यसपछि वि.सं. २०२३ मा डिल्लीरमण रेग्मीद्वारा त्यस शिलापत्रको पूरा पाठ प्रकाशमा आयो ।[६] त्यस शिलापत्रमा माथि गङ्गादेवी र उनीका दुइ छोरा त्रैलोक्य र त्रिभुवन मल्लको पालाको ने.सं. ६९२ को अभिलेखको र तल त्रैलोक्य मल्लका पनातिका पनि पनाति रणजित् मल्लको ने.सं. ८६२ को अभिलेखको[७] पाठ कुँदिएका छन् । वीरशैवसम्प्रदायको मुख्यमुख्य मठमध्ये एक भएको, बनारसको जङ्गमबाडीको एउटा शिलापत्रको पाठ वि.सं. २०३० मा जगदीशचन्द्र रेग्मीद्वारा प्रकाशमा आयो ।[८] त्यस शिलापत्रको पाठसँग भरखरै हामीले माथि चर्चा गरेको, भक्तपुर बोलाछेँटोलको ने.सं. ६९२ को अभिलेखको पाठ केही ठाउँमा छोडेर अन्यत्र हूबहू मिल्छ ।

बोलाछेँटोलको शिलालेखमा भएको जस्तै पाठ भएको एउटा अभिलेखको उतार काठमाडौँ भद्रकालीमा रहेको गूठीलगत तथा अभिलेखशाखाकार्यालयमा छ ।[९] त्यही कार्यालयमा त्यस्तै पाठ भएको अभिलेखको संस्कृत खण्डको पाठ र नेवारी खण्डको नेपाली उल्था लेखिएको अर्को प्रति छ ।[१०] त्यहाँ तामापत्रका नकल्बमोजिम् उल्था गर्ने कुलमान् गुभाजु भनी लेखिएकोले त्यो, शिलापत्रको उतार नभई ताम्रपत्रको उतार जस्तो देखिन्छ । एउटै लेख ढुङ्गामा कुँदाई एउटा ढुङ्गा भक्तपुरमा अर्कोचाहिँ बनारसमा राखे जस्तै ताम्रपत्रमा पनि कुँदाएको यताबाट देखिन आएको छ । तर जसले यस अभिलेखको उल्था गरे, उनले मूल नदेखेको र नकलबमोजिम उल्था गरेको भनी उनले स्पष्टसँग लेखेकाले कतै शिलापत्रलाई ताम्रपत्र भन्न उनी भुक्किएर पुगेका त होइनन् भन्ने शङ्का उठ्छ ।

---

५. वि.सं. २०२० मा काठमाडौँबाट श्री ५ को सरकार पुरातत्त्व र संस्कृतिविभाग वीरपुस्तकालयद्वारा प्रकाशित, शङ्करमान राजवंशीको *भक्तपुर-शिलालेख-सूची*का ३८-३९ पृष्ठ ।

६. वि.सं. २०२३ मा काठमाडौँबाट डिल्लीरमण रेग्मीद्वारा प्रकाशित, डिल्लीरमण रेग्मीको *मेड्इईभल् नेपाल्* (मध्यकालको नेपाल) ४ भागका २८-३० पृष्ठ ।

७. रणजित् मल्लको पालाको अभिलेख यही निबन्धमा तल ८ सङ्ख्याको रूपमा छापिएको छ ।

८. वि.सं. २०३० मा काठमाडौँबाट नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानद्वारा प्रकाशित, जगदीशचन्द्र रेग्मीको *नेपालको धार्मिक इतिहास*का ११९-१२० पृष्ठ ।

९. यो प्रति गूठीबन्दोबस्त (गु.बं.)को ६ नं.को पोकोमा छ । यसको माइक्रोफिल्म नेपाल-जर्मनहस्तलिखित-ग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/१६ मा भएको छ ।

१०. वीरपुस्तकालयमार्फत कुलमान गुभाजूले तयार गरेको पाठ र उल्थाको मूल प्रति गूठीबन्दोबस्त (गु.बं.)को ६ नं.को पोकोमा छ । त्यसको माइक्रोफिल्म नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/१५ मा भएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

शङ्करमान राजवंशीले पूरा पाठ नछपाएकोले, डिल्लीरमण रेग्मीको पाठ उनले छापेका अरू अरू अभिलेखका पाठ जस्तै ठाउँठाउँमा अशुद्ध भएकोले, शङ्करमान राजवंशीले अघिबाटै संस्कृत खण्डको धेरैजसो अंश छापिसकेको र त्यसको छाया जगदीशचन्द्र रेग्मीको पाठमा परेको हुँदा उनको संस्कृत खण्डको पाठ केही ठाउँलाई छोडेर तद्विशेष शुद्ध भए तापनि नेवारी खण्ड भने डिल्लीरमण रेग्मीको भन्दा पनि ज्यादै भ्रष्ट भएकोले र गूठीलगत तथा अभिलेखशाखाकार्यालयमा रहेका पाठ कुपठित कारिन्दाले सारेका हुनाले यस अभिलेखको वास्तव अर्थ बुझ्न गाह्रो परिरहेको थियो ।

शङ्करमान राजवंशीले छपाएको जति पाठ वि.सं. २०५० मा *भक्तपुर* पत्रिकामा छापियो । तर त्यहाँ कहाँ कसले छापेको पाठबाट त्यो उद्धरण गरिएको हो भन्ने कुरा खुलाइएको छैन । तर शुद्धसँग सार्न सक्ने ल्याकत पनि नभएकाले त्यो काम गरेकाले *भक्तपुरमा* छापिएको पाठ ज्यादै भ्रष्ट छ ।[११] त्यही पत्रिकामा २१ महीनापछि तिनै मान्छेले त्यस शिलापत्रमा कुँदिएका दुइवटै लेख पछिल्ला २ पङ्क्ति जति छोडेर छपाए । यसपटक उनले मूलबाटै पढ्ने कोशिश गरेकोले होला, २१ महीनाअगाडि छपाएको पाठभन्दा पनि यो पाठ ज्यादै भ्रष्ट छ ।[१२] यसको ३ वर्ष २ महीनापछि त्यही पत्रिकामा त्यस अभिलेखको पाठ अर्कै मान्छेको नाउँमा छापियो । त्यो पाठ ३ वर्ष २ महीनाअघि छापिएको पाठसँग हूबहू मिलेकोले पछि छाप्नेले अघि छाप्नेको लेखबाट पाठ जति सुटुक्क सारेको देखिन आएको छ ।[१३] गूठीअड्डाको लागि अभिलेख पढिदिने कारिन्दाको भन्दा अभिलेख पढ्नमा माथिल्लो तहको ल्याकत नभएका घोषवृद्धहरूले[१४] पढेको पाठ ज्यादै भ्रष्ट भएकोले त्यस अभिलेखको

---

११. वि.सं. २०५० मा भक्तपुरबाट भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित *भक्तपुर* १२ वर्ष ११ अङ्कमा छापिएको लीलाभक्त मुनंकर्मीको *भक्तपुर दरबारको ९९ चोक – महादेव चोकको ऐतिहासिकता* भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कको १७ पृष्ठ ।

१२. वि.सं. २०५२ मा प्रकाशित *भक्तपुर* १३ वर्ष ८ अङ्कमा छापिएको लीलाभक्त मुनंकर्मीको *भक्तपुरका मठहरुको एक अध्ययन* भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कका १३-१४ पृष्ठ ।

१३. वि.सं. २०५५ मा प्रकाशित *भक्तपुर* १६ वर्ष १० अङ्कमा छापिएको ओमप्रसाद धौभडेलको *जंगम मठः संरक्षणको पर्खाईमा* भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कका २३-२४ पृष्ठ ।

१४. जङ्गमठको सो शिलापत्र *भक्तपुरमा* छाप्ने लीलाभक्त मुनंकर्मीको *भक्तपुरस्थित चारधामको ढुङ्गेधारा* भन्ने लेख ई.सं. १९८९ अक्टोबर-डिसेम्बर अर्थात् वि.सं. २०४६ आश्विन-पौषमा ललितपुरबाट दीपकराम जोशीद्वारा प्रकाशित *रोलम्ब* ९ वर्ष ४ अङ्कमा छापिएको छ । त्यहाँ नेपाली खण्डको ११ पृष्ठमा यक्ष मल्लको ने.सं. ५७१ को अभिलेखको पाठ पनि परेको छ। त्यहाँ अभिलेखको पाठ शुद्धसँग छापिएको देख्दा र उनले छापेका अरू अरू अभिलेखको पाठ भने त्यस कोटिका नभएकाले यहाँनिर केही कुरा खुलाएर लेख्नुपरेको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

वास्तव अर्थ बुझ्ने काममा *भक्तपुर* पत्रिकाले मलाई सघाउन सकेन । यस्तो हुँदा हुँदै पनि *भक्तपुर*मा त्यो अभिलेख तीनैपटक छापिँदा त्यस अभिलेखलाई शिलापत्र भनी लेखेकोले गूठीको उतारमा त्यस अभिलेखलाई तावापत्र भनेर लेखेको अशुद्ध नै हो भनी ठोकेर भन्न भने सकियो ।

जगदीशचन्द्र रेग्मीको सो पुस्तकको तीन संस्करण भइसकेको रहेछ भन्ने कुरा अहिले यो लेख लेख्ने प्रसङ्गमा थाहा भयो तापनि त्यस पुस्तकको दोस्रो संस्करण भने मैले देख्न पाएको छैन । अहिले तेस्रो संस्करण[15] किनेर ल्याई यसको त्यही खण्ड पल्टाई हेर्दा उनले दिएको पाठको तह सुध्रेको देखिएन ।[16]

वि.सं. २०४५ आश्विनमा प्रकाशित *पूर्णिमा* ७४ अङ्कका ३-८ पृष्ठमा छापिएको, मेरो *यक्ष मल्लका अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका दुइवटा शिलालेख* भन्ने लेखमा (३-४ पृष्ठमा) पनि त्यही अभिलेखको पाठ छापिएको छ । म भक्तपुरतिर अभिलेख खोज्न जाँदा लीलाभक्त मुनंकर्मीसँग संयोगवश मेरो भेट भयो र माथि चर्चा गरिएको अभिलेख उनले मलाई देखाइदिएकाले त्यो अभिलेख छाप्दा मैले यो अभिलेख, श्रीलीलाभक्त मुनंकर्मीले देखाइदिनुभएको हो (४ पृष्ठ, १ टिप्पणी) भनी लेखें । त्यसको १ वर्षपछि प्रकाशित *रोलम्ब*मा लीलाभक्त मुनंकर्मीले छपाएको त्यस अभिलेखको पाठ *पूर्णिमा*मा मैले छपाएको पाठसँग हूबहू मिलेकोले र त्यस लेखमा उपर्युक्त अभिलेखहरू सार्ने काममा मित्र श्री महेशराज पन्तज्यूले पनि सहयोग गरिदिनु भएको थियो भनी लेखिएकोले त्यस अभिलेखको पाठ शुद्ध किन भएको रहेछ भन्ने कुरा छर्लङ्ग भएको छ ।*

१५. वि.सं. २०५८ मा कीर्तिपुरबाट त्रिभुवनविश्वविद्यालयको पाठचक्रमविकासकेन्द्रद्वारा प्रकाशित, जगदीशचन्द्र रेग्मीको *नेपालको धार्मिक इतिहास* ।

१६. उही पुस्तकका १३३-१३६ पृष्ठ ।

---

* वि.सं. २०५० मा काठमाडौंबाट भक्तपुरविकाससहयोगसंघद्वारा प्रकाशित *खोपृङ* २ अङ्कमा छापिएको लीलाभक्त मुनंकर्मीको *जलस्रोत र भक्तपुरका ढुंगेधारा* भन्ने निबन्धमा (५४-५५ पृष्ठमा) यक्ष मल्लको त्यही अभिलेखको पाठ र पूर्णिमाको ७४ अङ्कै ५-६ पृष्ठमा मैले छपाएको, यक्ष मल्लको ने.सं. ५९७ को शिलालेखको पाठ खुरुक्क सारिएको छ । वि.सं. २०५७ मा प्रकाशित *भक्तपुर*को १९ वर्ष १ अङ्कमा छापिएको लीलाभक्त मुनंकर्मीको *लायकु राजदरबारको पटाङ्गिनीका पाँच धाराहरुको ऐतिहासिकता* भन्ने निबन्धमा (३३ पृष्ठमा) अघिल्लो अभिलेख फेरि छापिएको छ । *रोलम्ब*मा छापिएको पाठभन्दा *खोपृङ*मा छापिएको पाठको तह खस्केको छ र भक्तपुरमा छापिएको पाठको तह झन् खस्केको छ । *रोलम्ब*मा *पूर्णिमा*बाट सावधानीपूर्वक सारेकोले बढी शुद्ध भएको र पछिपछि त्यो सावधानी कायम नरहेको यताबाट देखिन गएको छ ।

लीलाभक्त मुनंकर्मीका अरू अरू लेखमा पनि संशोधन-मण्डलबाट प्रकाशित अभिलेखका पाठ र संशोधन-मण्डलबाट खोजी भएका तथ्य नामै नलिई खुरुक्क सारिएका छन् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यो शिलापत्र परेको, डिल्लीरमण रेग्मीको पुस्तक छापिएको ७ वर्षपछि छापिएको जगदीशचन्द्र रेग्मीको सो पुस्तकको पहिलो संस्करणमा डिल्लीरमणको पुस्तकको चर्चा गरी उनको पाठबाट मदत लिने काम जगदीशचन्द्रले किन गरेनन् भनी मलाई उदेक लागेको छ। जगदीशचन्द्रको सो पुस्तकको नयाँ संस्करणमा पनि त्यस शिलापत्रको पाठ दिँदा डिल्लीरमणको सो पुस्तकको चर्चा नगरेकोले डिल्लीरमणले यस शिलापत्रलाई **तौमढीटोलको** भनेर लेखेकाले डिल्लीरमणको सो पुस्तकमा छापिएको, यस शिलापत्रको पाठपट्टि जगदीशचन्द्रले ध्यान नदिएको देखिन्छ।

अहिले वीरपुस्तकालयमा रहेको मूल शिलापत्रको छापा (रबिङ)को आधारमा[१७] त्यस शिलापत्रको वास्तव पाठ दिने कोशिश यहाँ गरिएको छ। तर त्यो छापा सबै ठाउँमा स्पष्ट नभएकोले गूठीलगत तथा अभिलेखशाखाकार्यालयमा रहेको यस शिलापत्रको देवनागरीमा उतारिएका पाठबाट र शङ्करमान राजवंशी, डिल्लीरमण रेग्मी र जगदीशचन्द्र रेग्मीले छपाएका पाठबाट पनि मदत लिइएको छ। पाठ दिँदा भक्तपुरकोमा कहीं कहीं अशुद्ध भएकोमा बनारसकोबाट शुद्धचाइएको छ र भक्तपुरको पाठमा जहाँ जहाँ बनारसकोबाट खास खास फरक देखिएको छ त्यो टिप्पणीमा खुलाइएको छ। बनारसको पाठ आफूले मूलबाट पढ्ने मौका नपाएकोले बनारसको पाठमा देखिएको अशुद्धिलाई भने यहाँ वास्ता गरिएको छैन।

भक्तपुर बोलाछेँटोलको यस शिलालेखको शिरोभागको बीचमा शिवलिङ्ग छ। तल्लो भाग छोडेर अन्यत्र शिवलिङ्ग मालाले घेरिएको छ। त्यसको दायाँपट्टि चन्द्र, बायाँपट्टि सूर्य र सूर्यचन्द्र दुवैको मुनि साँढे कुँदिएका छन्।

---

१७. हामीले पनि वि.सं. २०२० अगावै यस शिलापत्रको छापा लिएका थियौँ र त्यस छापाको उपयोग संशोधन-मण्डलको प्रकाशनमा भएको पनि थियो (वि.सं. २०२० मा काठमाडौँबाट संशोधन-मण्डलद्वारा प्रकाशित, भोलानाथ पौडेल र धनवज्र वज्राचार्यको *इतिहास-संशोधन* ६० क्रमागत संख्याको ५ पृष्ठ)। संशोधन-मण्डलको सङ्ग्रह जति हामीकहाँ आएको छ, त्यसमा त्यो छापा नभेटिएकोले यस शिलापत्रको पाठनिर्धारण गर्दा त्यसको उपयोग गर्न सकिएन।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

शिलापत्रको छापा (रविङ)को माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको रीडर प्रिन्टको फ्याक्सिमिलि

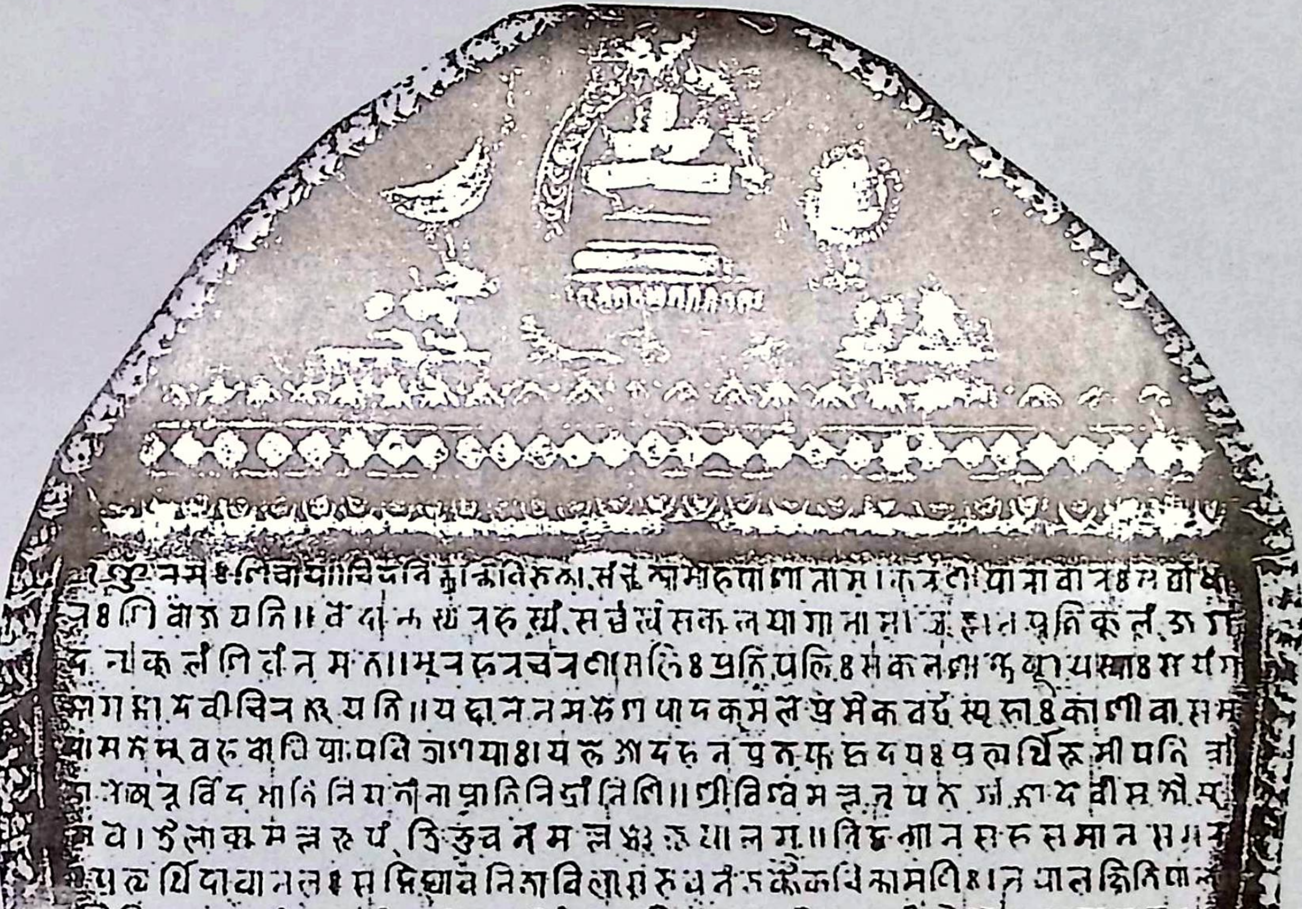

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

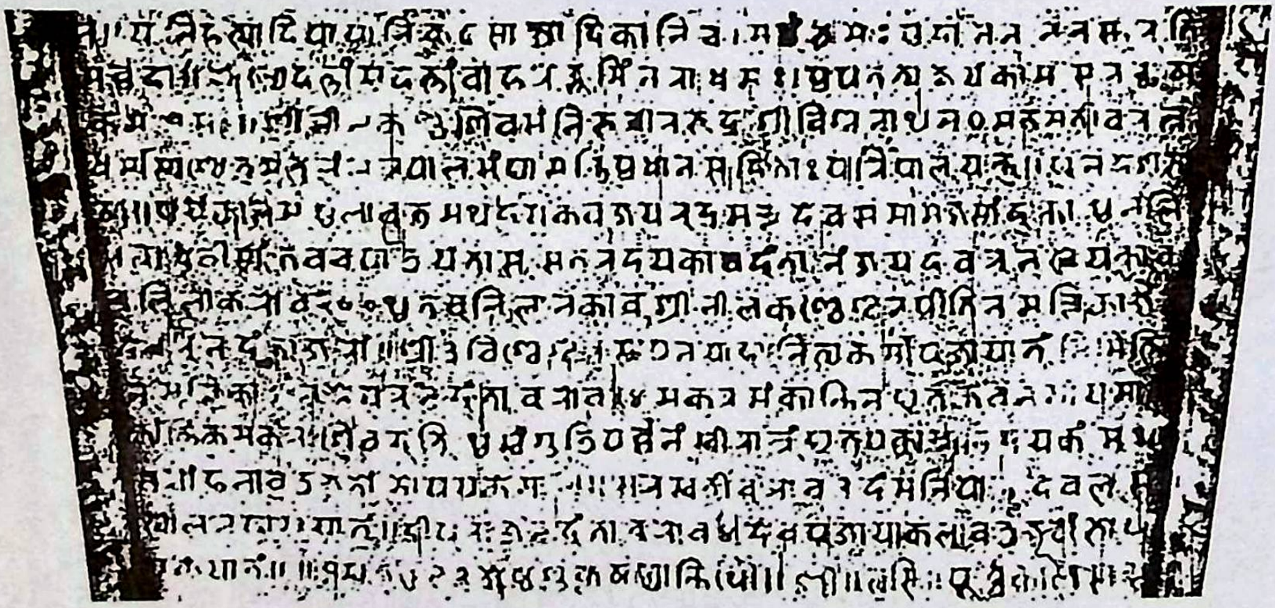

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ꣸ ॐ नमः शिवाय ॥
चिदचिद्ग्रन्थिविभेत्ता ، संछेत्ता मोहपाशानाम् ।
करुणापा-
रावारः सर्व्वाधा-
२. रः शिवो जयति ॥
वेदान्तस्य रहस्यं ، सर्व्वस्वं सकलयोगानाम् ।
अज्ञानप्रतिकूलं ، जग-
३. दनुकूलं शिवं नमत ॥
मुरहरचरणासक्तिः प्रतिपत्तिः सकलशास्त्रेषु ।
यस्याः सेयं ग-
४. ङ्गा गङ्गादेवी[१८] चिरञ्जयति ॥
यद्दानेन महेशपादकमले प्रेमैकवर्द्धस्पृहाः
काशीवासमु-
५. पासते सुवहवो विप्राः पवित्राशयाः[१९] ।
यत्तेजोदहनप्रतप्तहृदयः प्रत्यर्थिभूमीपति-
र्ना-
६. हारेषु[२०] रुचिं दधाति नियतं नाप्नोति[२१] निद्रां निशि ॥
श्रीविश्वमल्लनृपते ، र्गङ्गादेवी सुतौ सु-
७. षुवे[२२] ।
त्रैलोक्यमल्लभूपं ، त्रिभुवनमल्लञ्च भूपालम् ॥
विद्वन्मानसहंसमानससर
८. :[२३] प्रत्यर्थिदावानलः

---

१८. बनारस – या साऽस्य तु जगन्माता गङ्गादेवी । १९. बनारस – सुबहवः श्रीवीरशैवद्विजाः ।
२०. भक्तपुर – °पतिर्वाहारेषु , बनारस – °पतिः आहारेषु । २१. भक्तपुर– नियतें नाप्नाति ।
२२. भक्तपुर – सुमवे । २३. भक्तपुर °हसमानसमर ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

सद्विद्यावनिताविलासभवनं भक्तैकचिन्तामणिः ।
नेपालक्षितिपाल-
९. मौलिमुकुटालंकारहीरा[२४]ङ्कुरः
श्रीमानेष विराजतेऽतिसुकृती त्रैलोक्यमल्लो[२५] नृपः ॥
१०. जयति त्रिभुवनमल्ल ، त्रिभुवनमल्लाग्रगण्यताधारी[२६]
शत्रुपराभवकारी विनयनया-
११. स्यां[२७] मनोहारी ॥
पुत्राभ्यां सह भक्तपत्तनधुरामस्या[२८] वहन्त्याः कृपां
प्राप्तः[२९] श्रीयुतम-
१२. ल्लिकार्जुनकृती[३०] शैवः शिवप्रीतये ।
शैवं वृत्तिमिमाञ्च दैववशतो[३१] नष्टां पुनः सृष्टवान्
१३. सृष्ट्वा चापि शिवार्प्पितां प्रतिदधे[३२] शैवागमाचारतः ॥
शैवाचारकृतः शिवागमविधौ
१४. शैवाः शिवालम्बना
किं वा[३३] नैव वसन्ति हन्त जगति प्रख्यात[३४]सत्कीर्त्तयः[३५] ।
किंतु क्षान्तिवि-
१५. वेकशान्तिपरमानन्दैकविश्रान्तिभू-
र्व्वेद श्रीयुतमल्लिकार्जुनकृती शेवं च तत्वं प-
१६. रं[३६] ॥

---

२४. भक्तपुर – °हीनाङ्करः । २५. भक्तपुर – °मल्ला । २६. बनारस – °मल्लो गुह्येश्वरीसेवाधारी । २७. बनारस – विनयतयाऽस्या ।

२८. भक्तपुर – भक्तपत्तमधुरामस्या वहन्त्याः, बनारस – भक्तियुक्तमधुरां तस्यायिकां च । जगदीशचन्द्र रेग्मीले दिएको पाठ मेरो विचारमा सन्दिग्ध छ ।

२९. भक्तपुर – प्राप्य । ३०. भक्तपुर – °कृत्ति, बनारस – °गुरुः । ३१. भक्तपुर – °वशता ।

३२. भक्तपुर – प्वति° । ३३. भक्तपुर – किम्वा । ३४. बनारस – सुख्यात° । ३५. भक्तपुर – °सस्कीर्त्तयः, बनारस – °सत्कीर्तये । ३६. बनारस – °परमानन्दैकवीरस्तु यो वेद श्रीयुतमल्लिकार्जुनयतिः शैवस्य तत्वान्वितः ।

यानि[37] हत्यादिपापानि कूटसाक्षादिकानि च ।
सर्व्वं भूमेः प्रदानेन नरस्तरति
१७. सर्व्वदा ॥
योऽन्यदत्तां स्वदत्तां वा ، हरेद्भूमिं नराधमः ।
प्रपतत्यक्षयं काम स रच्छेषु
१८. क्रमेण सः[38] ॥
श्रीनीलकण्ठशिवसंनिभवीरभद्रश्रीविश्वनाथमठमेत[39]मतीव रत्न[40]
१९. धर्म्मस्य श्येतु[41]मतुलं नरपालसंघा ، मन्त्रिप्रधान-
सहिताः परिपालयन्तु ॥
पुन देशभा-
२०. षा ॥ पूर्व्वकालस थ्व लावडमथ दयकव ، जयरुद्र मल्लदेवस मामजुस्यं दुन्ता थ्वनलि
२१. रत्नादेवीस्यं ، तव चपाड यंतास ، सतर दयकाव दुंतानं जयदेवरुन खेयकाव
२२. थुलि लाक रोव २०० थ्वते बु लिलाचकाव ، श्रीनीलकण्ठेश्वरप्रीतिन ، मल्लिकार्जुन[42]-
२३. देवरुन दुंता जुरों ॥ श्री ३ विश्वेश्वर स्थापन याङ ، नित्यकर्म्म पूजायातं ، निमित्ति-
२४. न ، मल्लिकार्जुन[43]देवरुन ، दुंता ، बु रोव २४ मकरसंक्रान्तिन घृतकंवन यायमाल
२५. कार्त्तिक ، मकर ، शिवरात्रि ، थ्व स्वंगुडि पर्व्वनं ، खीरान्नं ، घृतपक्वान्नादि दयकं ، मथ-
२६. स चोङ लावडजुतों ، भोपयकेमाल ॥ सरस्वती बु रोव २ दंस निपोल देवल ، सं-
२७. खोलन पाययातं ॥ दीपराजन दुंता बु रोव ४ देवपूजा याक लावडजुटों भोप-
२८. यकेयातं ॥ ॥ सम्बत ६९२ ज्येष्ठशुक्लषष्ठयान्तिथौ ॥

यो शिलापत्र नेपालमा वीरशैवसम्प्रदायको इतिहास बुझ्नको लागि अत्यन्त उपयोगी छ। पूर्व्वकालस थ्व लावडमथ दयकव ، जयरुद्र मल्लदेवस मामजुस्यं दुन्ता (उहिलें यो रावलमठ बनाएर जयरुद्र मल्लदेवकी मुमाले अर्पण गर्नुभयो) भनी यहाँ लेखिएको छ। यहाँ जयरुद्र मल्लदेवकी आमा भनेर जसलाई भनियो, तिनी वि.सं. १३६९ देखि १३८३ सम्म नेवारराज्यमा हालीमुहाली चलाई परलोक हुने रुद्र मल्लकी आमा अर्थात् तुङ्ग मल्लकी स्त्री पदुमलदेवी हुन् । ने.सं. ४५२ (वि.सं. १३८९)

---

३७. भक्तपुर – यनि । ३८. बनारस – सरक्षश्चक्रकेऽनलैः । ३९. भक्तपुर – °मठमत° । ४०. बनारस – °मचीकरश्च । ४१. बनारस – सद्धर्मसेतु° । ४२. बनारस – जंगम ब्राह्मण मल्लिकार्जुन° । ४३. बनारस – जंगम ब्राह्मण मल्लिकार्जुन° ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

आश्विनशुक्लद्वितीयाको दिन पदुमलदेवी परलोक भएकीले[४४] त्यो मठ यसभन्दा अगाडि नै बनेको कुरामा सन्देह छैन ।

विश्व मल्लकी रानी गङ्गादेवीले आफ्ना छोरा त्रैलोक्य मल्ल र त्रिभुवन मल्लसँग मिली भक्तपुरमा राज्य गरिरहेको वेलामा मल्लिकार्जुनदेवले नीलकण्ठेश्वरको प्रीतिको लागि गूठीको जग्गाको पुनरुद्धार गरेको कुरा ने.सं. ६९२ (वि.सं. १६२९) ज्येष्ठशुक्लषष्ठीको दिन राखिएको यस शिलापत्रमा विशेष गरी परेको छ ।

जोलमन्दुटोलमा बस्ने मल्लिकार्जुन जङ्गमले नीलकण्ठ परमेश्वरको प्रीतिको लागि तीन रोपनी जग्गा किनेको कुरा यो अभिलेखभन्दा झण्डै ५ वर्ष २ महीनापछिको, भक्तपुरको एउटा लिखतपत्र (तल छापिएको ४ सङ्ख्याको पत्र)मा परेको छ । त्यही जोलमन्दुटोलमा बस्ने मल्लिकार्जुनदेवले ४ रोपनी जग्गा किनेको कुरा भरखरै माथि चर्चा गरिएको लिखतपत्रभन्दा ४ वर्ष ३ महीनापछिको, भक्तपुरको अर्को लिखतपत्र (तल छापिएको ५ सङ्ख्याको पत्र)मा लेखिएको छ । ती दुवै लिखतपत्रमा जग्गा किन्ने ग्राहक र यस अभिलेखका मल्लिकार्जुनदेव एकै देखिन्छन् ।

ग्राहकको खेतदेखि उत्तरपूर्वमा रहेको भनी बिक्री भएको खेतको चारकिल्ला खुलाउँदा ४ सङ्ख्याको पत्रमा लेखिएकोले र ग्राहकको खेतदेखि पश्चिममा रहेको भनी बिक्री भएको खेतको चारकिल्ला खुलाउँदा ५ सङ्ख्याको पत्रमा लेखिएकोले यी मल्लिकार्जुनले आफ्नो पुरानो जग्गाको साँधका जग्गा किन्दै गएको देखिन आएको छ ।

आन्ध्रप्रदेशको कर्नूल जिल्लामा रहेको श्रीशैलपर्वतमा द्वादश ज्योतिर्लिङ्गमध्ये एक भनी प्रसिद्ध मल्लिकार्जुनमन्दिर छ । वीरशैवसम्प्रदायका आद्य आचार्यहरू मल्लिकार्जुन भन्ने नामले प्रसिद्ध भएकाले पछिका वीरशैवहरूले पनि त्यही नाउँ लिएको एउटा उदाहरण यी नेपाली पत्रले देखाएका छन् । तल भक्तपुरका राजा जितामित्र मल्लबाट पनौतीको इन्द्रेश्वर महादेवको मन्दिरको सबै अधिकार पाउने मठपतिको नाउँ पनि मल्लिकार्जुनदेव नै भएको कुरा यस प्रसङ्गमा स्मरणीय छ (७ सङ्ख्याको पत्र) ।

यस अभिलेखको भक्तपुरपाठमा रानी गङ्गादेवीले धेरै ब्राह्मण (विप्र)हरूलाई काशीवास गर्न खर्च भरेको कुरा परेको छ । यही अभिलेखको बनारसपाठमा चाहिँ ब्राह्मणहरूको ठाउँमा वीरशैव ब्राह्मण (वीरशैवद्विज) भन्ने पद परेको चाखलाग्दो छ । बनारसको पाठमा दाता अर्थात् मल्लिकार्जुनदेवलाई **जंगम ब्राह्मण** भन्ने विशेषण लाइएको र भक्तपुरको पाठमा भने उनलाई त्यो विशेषण नलाइएको कुरा पनि उत्तिकै चाखलाग्दो छ ।

---

४४. *गोपालराजवंशावली* ४७ क पत्रको ५ पङ्क्ति-४७ ख पत्रको १ पङ्क्ति = वि.सं. २०४२ मा वीस्बादेनबाट फ्रन्स स्टाइनर फेर्लागद्वारा प्रकाशित, धनवज्र वज्राचार्य र कमलप्रकाश मल्लको *द गोपालराजवंशावली* (गोपालराजवंशावली)को मूल भागको ५५ पृष्ठ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस अभिलेखभन्दा झण्डै ७ वर्ष १ महीनापछिको, ने.सं. ६९९ (वि.सं. १६३६) आषाढशुक्लप्रतिपदाको काठमाडौँको अभिलेखको सम्झना यसै प्रसङ्गमा गर्नु उचित हुन्छ। त्यस अभिलेखअनुसार महेन्द्र मल्लकी रानी जयन्तीले मठ बनाएको र महेन्द्र मल्लले त्यस मठको लागि अन्नदानको गूठी राखेको चर्चा त्यस अभिलेखमा गरिएको छ।[४५] महेन्द्र मल्ल ने.सं. ६९४ (वि.सं. १६३१) भाद्रशुक्लतृतीयामा परलोक भइसकेकाले[४६] सो अभिलेख राखिनुभन्दा कमसेकम ५ वर्षअगाडि उनले सो गूठी राखेको देखिन आएको छ। यसताका भक्तपुर काठमाडौँ दुवै राज्यमा वीरशैवसम्प्रदायको प्रचार भएको कुरा यी दुइ अभिलेखबाट स्पष्ट भएको छ।

४ सङ्ख्या

ने.सं. ६९७ (वि.सं. १६३४) श्रावणशुक्लद्वितीयाको लिखतपत्र

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/२०

मूलपाठ

१. ꣸ श्रयस्तु ॥ सम्वत् ६९७ श्रावणसुल्कदुतियातीथौ श्रीषपोभुम्यां श्रीचन्दीगलस्थाने जोलम-
२. न्दुतोलकाधिवासीना ग्राहक श्री ३ निलकंठपरेमेंश्वरप्रितेर्थम् श्रीचिन्दमल्लिकार्जु-
३. न जङ्गमजुन नाम्नि सकासात् श्रीवान्दीबस्थाने गडछेतोलकाधिवासीके वाष्टव्यं धार्नक●-
४. नसींह विदु भ्रात्तृ उभयनाम्ने स्वकियं स्वभोज्यमानीकं स्थानस्य पुर्वदिसप्रदेसे सकत-
५. जछेत्रेन पछिमत ग्राहकस्य छेत्र उत्तरत पूर्वतश्च जीवराजकस्य छेत्रेन ، दछिनतश्च यत-
६. नमध्ये ईषचो चो छेत्रनामसंज्ञकं त छेत्रंक तीनरोपनिकं रोव ३ स्व तत्छेत्र यथादेस●
७. कालपर्वतमान तथा संचार्घेन सुवर्णमुल्यामादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन क्रयन वि{क्रि}-
८. यन्तं भवति यदेस्यां देविकराजीकव्याघाटपरेन तदा धार्नकेन स्वयं परिस्वधनियं अत्र पत्रा-
९. र्थे द्रिष्टसाछी मङ्गलाछेतोल रषराजभारो थंछे दैवज्ञ कृष्णरतभोरो लीषिति काईस्टसु-
१०. था ॥ शुभ्म

५ सङ्ख्या

ने.सं. ७०२ (वि.सं. १६३८) कार्तिकशुक्लतृतीयाको लिखतपत्र

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/१९

---

४५. वि.सं. २०३४ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ३८ पूर्णाङ्कका ७४-८९ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको *महेन्द्र मल्लको विषयमा केही कुरा* भन्ने निबन्ध, त्यस पूर्णाङ्कका ८५-८८ पृष्ठ।

४६. *पूर्णिमा* ३८ पूर्णाङ्कको ७८ पृष्ठ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ꣸ श्रीयस्तु भ ॥ सम्वत् ७०२ कार्तिकसुक्लत्रृतियायां तिथौ श्रीषपोभुम्यां ··· नीगलस्थाने जोलमं{दु}-
२. तोलकोधीवासीनीसाहकश्रीमल्लिकार्जुनदेवभ्रुकस्य नाम्नां सकासात् अत्रैव स्थाने बिला-
३. छेतोलके वाष्टव्यंधार्नककृष्नलाजकस्या नाम्नि स्वकिय स्वभोज्यमाननीकं पुर्वदिश प्रदे-
४. से ग्राहकछेत्रेन जेतर्सी – – – पाछीमत गोविन्दकस्य छेत्रेन उत्तरत गोपालसिंभोटोकस्य छे{त्रे}-
५. न पुर्वत मार्गेन दक्षिणतश्च यतनमध्ये भाजंदोल छेत्रेनामसंज्ञकं तस्य छेत्रेक चतुरोपनिकं रोव पी
६. ४ तत् छेत्र यथादेसकालपर्वतमानष्टथा संचार्घेन सुवर्णमुल्यमादाय क्रयविक्रियस्वाधीनेन क्र-
७. यन वीक्रीयन्तं भवति यदेस्यां देविकरादेवीकराजीकव्याघाटपरेन तदा धार्नकेन स्वयं परी-
८. सोधनियं अत्र पत्रार्थे दृष्टसाछी ईतिषोलाछेतोल हाकुदेव भारो तलमान्देतोला प-
९. छगछे प्रियागदास भारो मङ्गलाछेतोल इषराज भारो लीषिति काईष्टराघवसिंह ॥ शुभ्म् ॥

६ सङ्ख्या

ने.सं. ७०४ (वि.सं. १६४०) पौषकृष्णअष्टमीको लिखतपत्र

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के २३४/२३

मूलपाठ

श्री

१. ꣸ श्रयस्तु ॥ सम्वत् ७०४ पौषकृष्नअष्टम्यां तिथौ श्रीषपोभुम्यां श्रीचन्दीगलस्थान जोलमन्दु-
२. तोल ग्राहकश्री ३ वीरभद्रमहादेवस नाम्ने सकासात् श्रीवाम्दीवस्थाने युलंगतोलके वाष्ट-
३. भ्यंधार्नकअमृतराजभारोकस्य नाम्ने स्वकीयं स्वभोज्यमानीकं स्थानस्य पूर्वदिसप्रदेसे मार्गे-
४. न पछिमत दछिनत ग्राहकस्य छेत्रेन उत्तरेत जयकितभारोकस्य छेत्रेन पूर्वतश्च यतन्म-
५. ध्य लंकारछेत्रनामसंज्ञकं तस्य छेत्राङ्क छाडस रोपनिकं रो १ १२ दुता तत् क्षेत्र यथादेस-
६. कालपर्वतमान तथा संचारर्घेन सुवर्णमुल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन क्रयन वीक्रि-
७. यन्तं भवति यदेस्यां देविकराजीकव्याघाटपरेन तदा धार्नकेन स्वयं परीस्वधनीयं अ-
८. त्र पत्रार्थे दृष्टसाछि तलमन्देतोल गंगा भारो तिपेकछेतोल जीवनरसीं भारो लीषिति काई-
९. ष्टहरी ॥ शुभम् ॥

७ सङ्ख्या

ने.सं. ७९६ (वि.सं. १७३२) कार्तिकशुक्लपूर्णिमाको ताम्रपत्र

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या के ११४/५६

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. स्वस्ति श्रीजयजीतामित्र मल्लदेव प्रभु थाकुरसन पुंन्येवतीस्थानया श्री २ इन्द्रेश्वर माहादेवया अ-
२. धीकार दको मथमति चंदमल्लिकार्जुनदेवरुयातं प्रसादालपा गु राजापरजानपनीसेन द्वोषन
३. था काकोका याय मदु . प्रजा याक रावरन असुची विसुचीपि नसान नय मदु ॰ पुंन्येवती देसया पंच-
४. परमानपनीसेन मथपतीं हानेमाल हानानंमते नसा राजायाके थंनकल ङाव राजान वीचाल
५. यायमाल दृष्टसाछि माता श्रीश्रीपदमावती चवतुरा देवनामा श्रीसिवहरीदेव प्रभूषन पंच-
६. परमान्पनी . लिषीती कायेष्टरामचन्द्र ॥ सम्वत् ७९६ कार्तिकसुदि १५ रोज शुभ-
७. म् ।

८ सङ्ख्या

ने.सं. ८६२ (वि.सं. १७९८) पौषशुक्लषष्ठीको शिलापत्र

३ सङ्ख्याको अभिलेख जुन शिलापत्रमा कुँदिएको छ, त्यही शिलापत्रमै त्यो अभिलेख टुङ्गिएपछि त्यही पङ्क्तिमा यो अभिलेख कुँद्न शुरू गरिएको छ। यसको अक्षर अघिल्लो अभिलेखको भन्दा अलि ठूलो छ।

शिलापत्रको छापा (रबिङ)को माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको रीडर प्रिन्टको फ्याक्सिमिलि

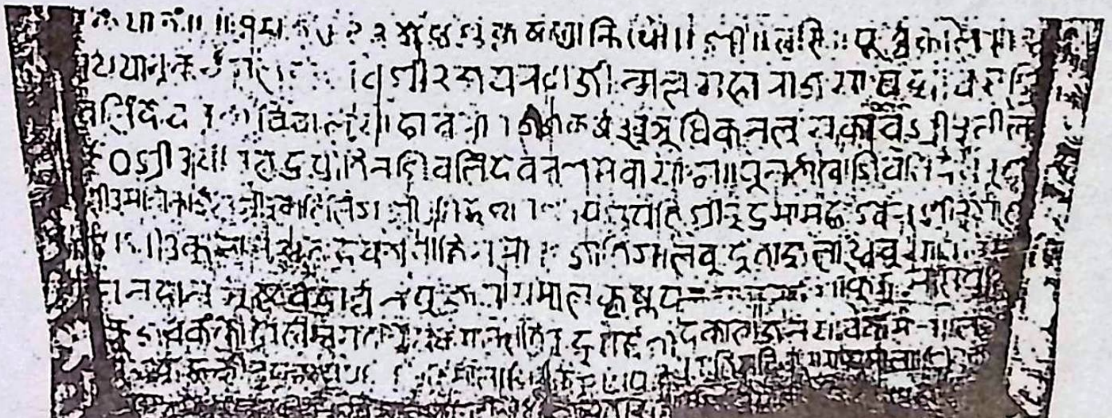

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२८. श्री ॥ स्वस्ति ॥ पूर्व्वकालस थ्व

२९. मथया बु कचंगल दाङाव श्री २ जयरणजीत्मल्ल महाराजया पर्य्यावस ، शि-

३०. वलिंदेवरुण विचाल याङाव रो १५५ कर्ष ३ बु अधिकन लुयकाव श्री ३ नील-

३१. कंठ श्री ३ वीरभद्रप्रीतिन शिवलिंदेवरुण सेवा याङा ॥ पुनर्भाखा शिवलिंदेवरुण

३२. श्री ३ मल्लिकार्जुन श्री ३ कोटिलिंग श्री ३ सिद्धेश्वर श्री ३ पशुपति श्री ३ उमामहेश्वर श्री ३ गणे-

३३. श श्री ३ कुमार थ्वते देवताप्रीतिन ، रो १० जातिगाल बु दुंता जुलो ، थ्व बुया वलसा-

३४. नन हाने अष्टवेदार्च्चनपूजा यायमाल कृष्णपक्षया चतुर्द्दशी कुह्नु मासप्रति

३५. कु ५ चेकं कोटीखम्व मता छोयकेमाल सति कुह्नु पर्द्देशी दको भोजन याचके ، माल ॥ लक्ष्मी-

३६. पूजा कुह्नु क्षीर पक्वान्न पर्द्देशी नकेमाल ॥ थ्व सर्वत्र मथपति प्रभृतिन

विचाल यायमाल ॥

शिवप्री-

३७. तिं हरेद्यस्तु नरो मोहसमन्वितः ।

वर्षकोटिशतं दिव्यं विष्ठायां जायते कृ-

मिः ॥

संवत् ८६२ पौषशुदि ६

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेका लेखोट पात्राहरूको सूची

–महेशराज पन्त

दैवज्ञशिरोमणि लक्ष्मीपति पाँडे (वि.सं. १८१५-१८८८)को पालादेखि सङ्ग्रह हुँदै आएका पात्राहरूको उपयोग संशोधन-मण्डलका सदस्यहरूका लेखमा पहिल्यैदेखि हुँदै आइरहेको छ। ती पात्राहरूको वर्गीकरण रामजी तेवारी (वि.सं. १९७३-२०४०)बाट वि.सं. २०१९ मा भएपछि[1] तिनको उपयोग गर्न हामीलाई अझ बढी सजिलो भएको छ। त्यस्ता पात्रामध्ये लेखोट पात्रा त्यस सङ्ग्रहमा दुइ सयभन्दा बढी छन्। तिनमध्ये सबभन्दा पुराना दुइवटा पात्राको अर्थात् ने.सं. ७९७-७९८ (वि.सं. १७३४)को पात्रोको फ्याक्सिमिलि र मूलपाठ तथा वि.सं. १७३८ को पात्रोको मूलपाठ[2] प्रकाशमा ल्याउन सके तापनि यस विषयमा खास काम गर्न सकिएको छैन। *पूर्णिमा*को यस अङ्कदेखि त्यस्ता पात्राहरूको सूची क्रमशः प्रकाश गर्दै जाने विचार गरिएको छ। ने.सं. ७९७-७९८ को पात्रोको पूरै फ्याक्सिमिलि छापिसकेकोले वि.सं. १७३८ देखिका सबै पात्राका मूलको केही भागको फ्याक्सिमिलि पनि सँगै दिइएको छ।

१. ने.सं. ७९७-७९८ (वि.सं. १७३४)

११.६ अङ्गुल लम्बा, ७ अङ्गुल चौडा[3] नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर नेवारी लिपिमा कालो र रातो मसीले दुवैतिर लेखेको। पत्रपत्र सिएको। जम्मा १२ पत्र। ठाउँठाउँमा पत्र मक्किएको, च्यातिएर गएको र कीराले खाएको।

---

१. वि.सं. २०१९ मा ललितपुरबाट जगदम्बा-प्रकाशनद्वारा प्रकाशित; धनवज्र वज्राचार्य, रामजी तेवारी, देवीप्रसाद भण्डारी, भोलानाथ पौडेल, शङ्करमान राजवंशी, गौतमवज्र वज्राचार्य, महेशराज पन्त र नयनाथ पौडेलको *इतिहास-संशोधनको प्रमाण-प्रमेय*मा छापिएको नयराज पन्तको उपोद्घातको ४८ पृष्ठ।

२. वि.सं. २०३६ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ४४ पूर्णाङ्कका १-२६ पृष्ठमा छापिएको रामजी तेवारीको *नेपालखाल्डोको वि.सं. १७३४ को पात्रो* भन्ने निबन्ध।

वि.सं. २०६० मा प्रकाशित *पूर्णिमा* १०९ पूर्णाङ्कका ३२-५६ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको *ने.सं. ७९७-७९८ (वि.सं. १७३४)को पात्रो* भन्ने निबन्ध।

पूर्णिमा ४४ पूर्णाङ्कका २७-५२ पृष्ठमा छापिएको भोलानाथ पौडेलको *गोरखाको वि.सं. १७३८ को पात्रो* भन्ने निबन्ध।

३. यस पात्रोको नापो १०.९ अङ्गुल लम्बा ७.१ अङ्गुल चौडा भनी *पूर्णिमा* ४४ पूर्णाङ्कको १ पृष्ठमा लेखिए तापनि अहिले नाप्दा ११.६ अङ्गुल लम्बा ७ अङ्गुल चौडा आएकोले माथि यही दिइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. वि.सं. १७३८

चार हात ६.१ अङ्गुल लम्बा, ८.१ अङ्गुल[3] चौडा नेपाली पाको कागजमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । मूठो पारी बेरेर राखेको । ठाउँठाउँमा च्यातिएर गएको र कीराले खाएको ।

ज्येष्ठशुक्लसप्तमीदेखि आषाढशुक्लसप्तमीसम्मको भागको फ्याक्सिमिलि

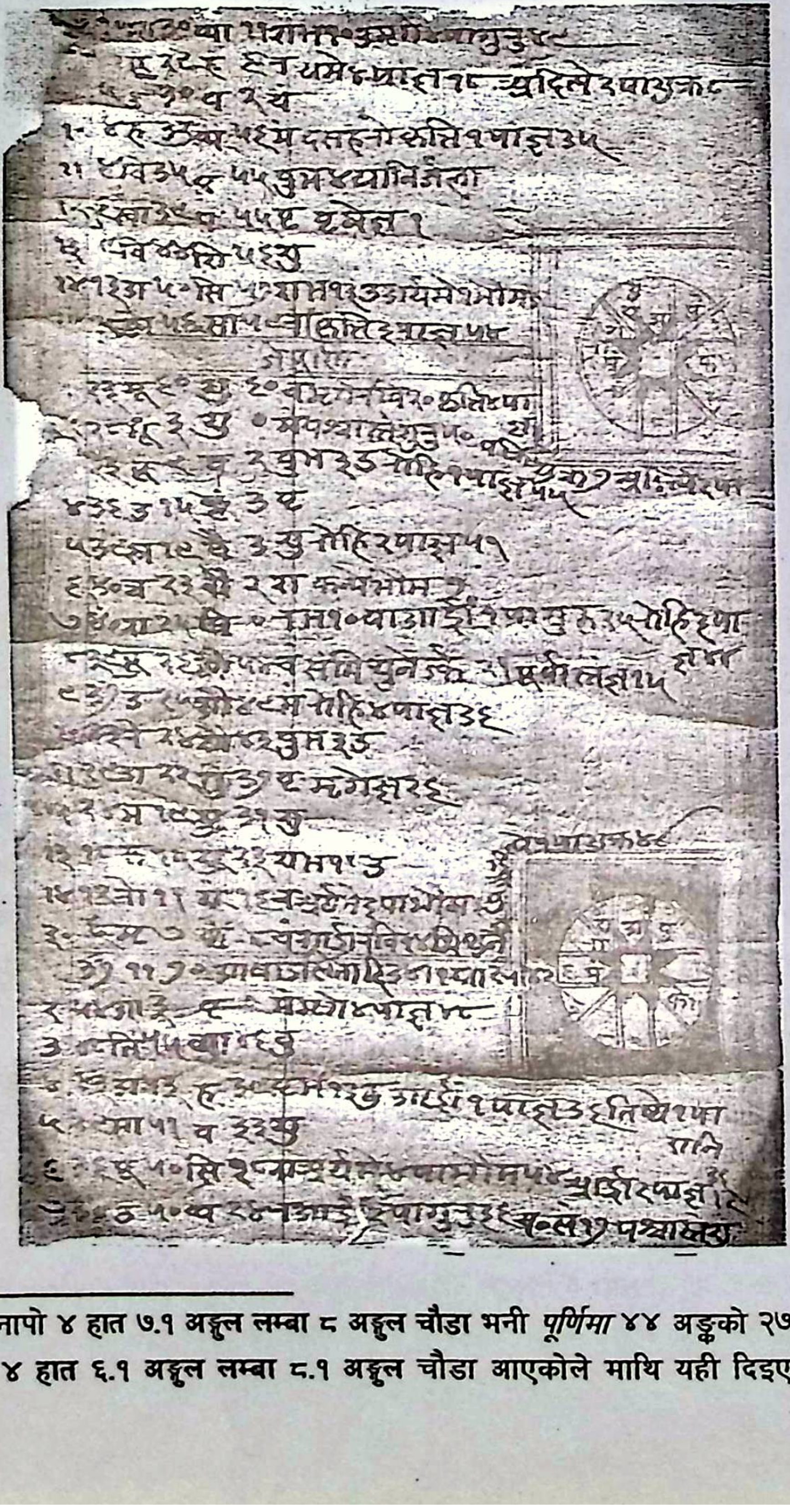

३. यस पात्रोको नापो ४ हात ७.१ अङ्गुल लम्बा ८ अङ्गुल चौडा भनी *पूर्णिमा* ४४ अङ्कको २७ पृष्ठमा लेखिए तापनि अहिले नाप्दा ४ हात ६.१ अङ्गुल लम्बा ८.१ अङ्गुल चौडा आएकोले माथि यही दिइएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३. वि.सं. १७९२

३ हात ७.२ अङ्गुल लम्बा, ९.३ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । मूठो पारी बेरेर राखेको । ठाउँठाउँमा अलिअलि च्यातिएर गएको र कीराले खाएको ।

उठानका २ पक्ष भएको भागको प्याक्सिमिलि

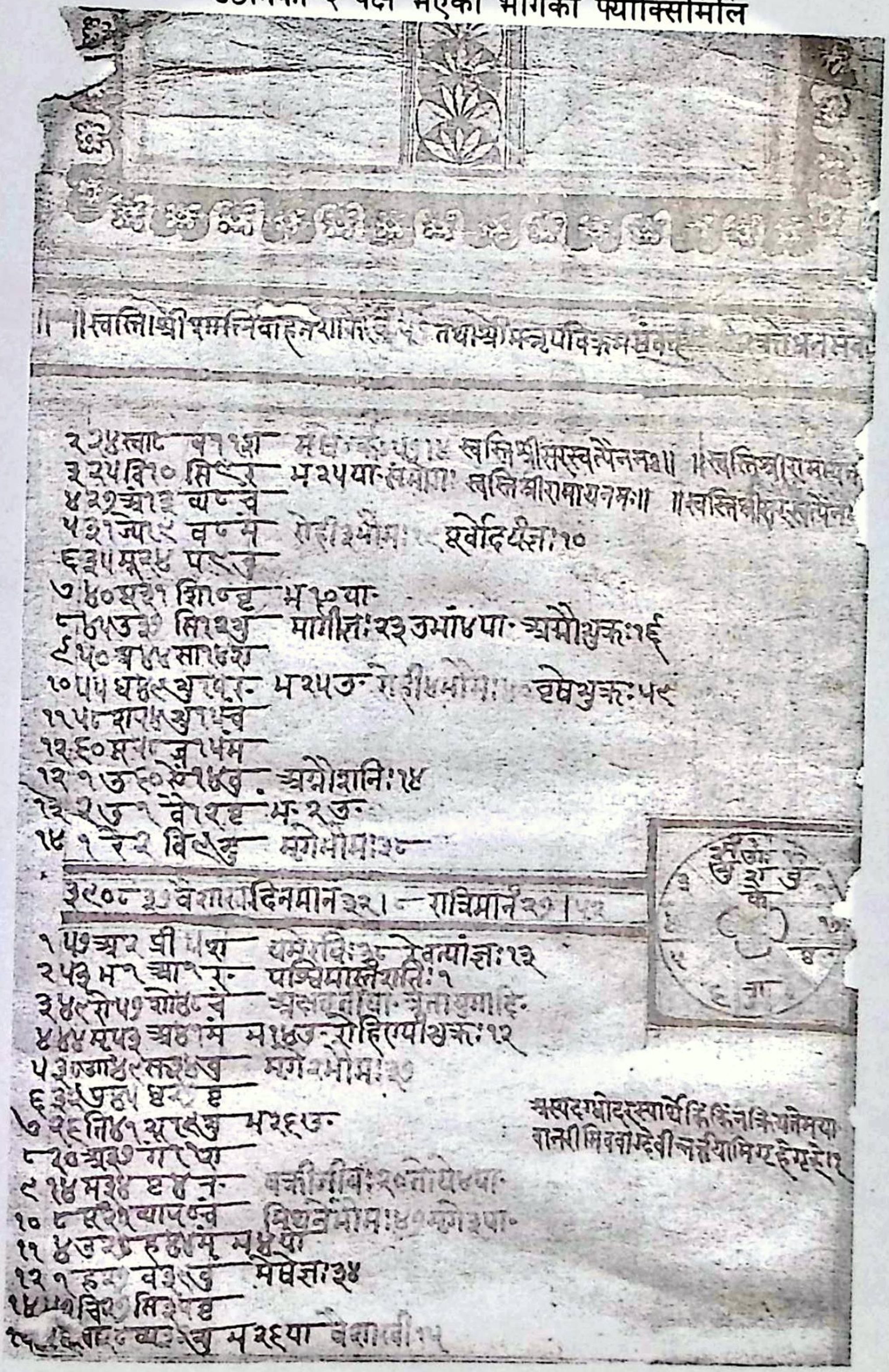

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

४. वि.सं. १७९७

१ हात १ बित्ता १०.२ अङ्गुल लम्बा, ६.२ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको। मूठो पारी बेरेर राखेको। ज्येष्ठशुक्लतृतीयासम्मको भाग र चैत्रकृष्णत्रयोदशीपछिको भाग च्यातिएर गएको। ठाउँठाउँमा कीराले खाएको।

श्रावणशुक्लदेखि भाद्रशुक्लसम्मको भागको फ्याक्सिमिलि

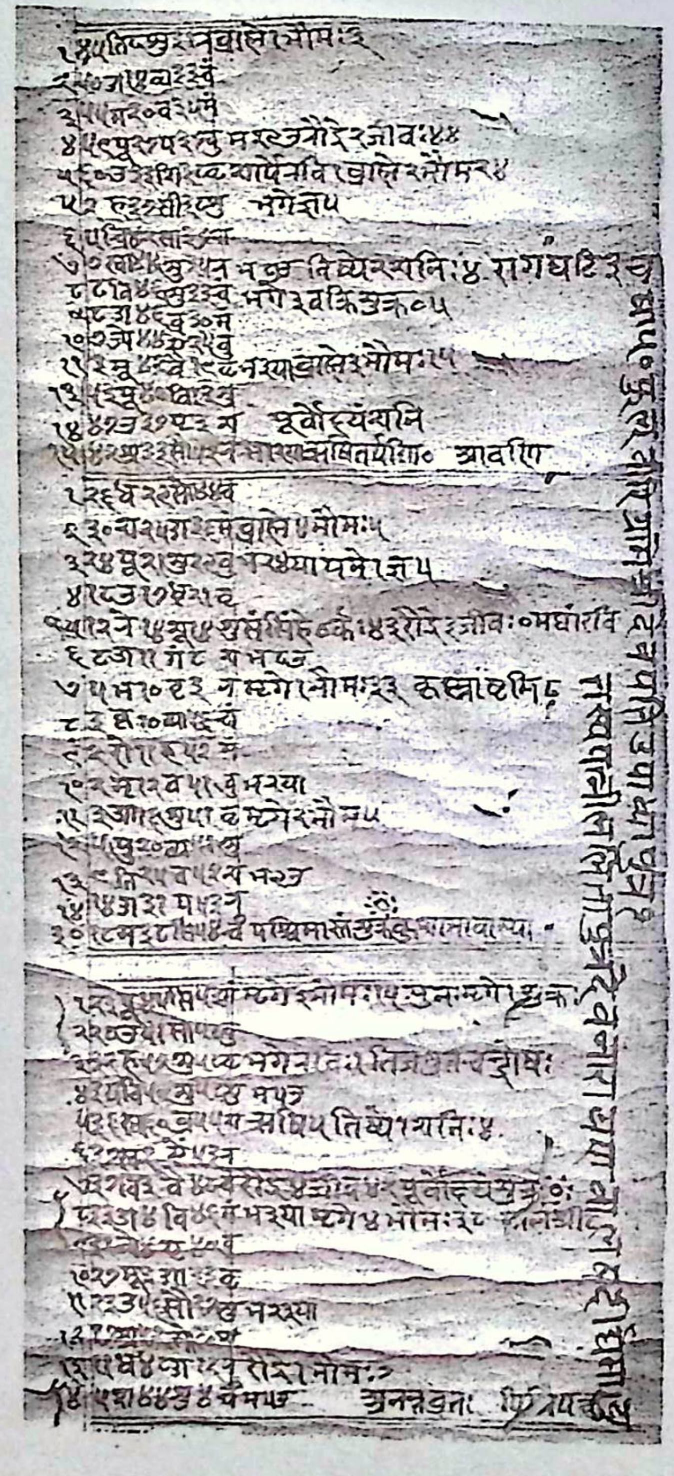

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

५. वि.सं. १८०७

७.९ अङ्गुल लम्बा, ७ अङ्गुल चौडा एकातिर हरिताल लाएको नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १५ पत्र । पहिलो पत्र आधाभन्दा बढी च्यातिएको ।

चैत्रशुक्लपक्ष भएको पत्रको फ्याक्सिमिलि

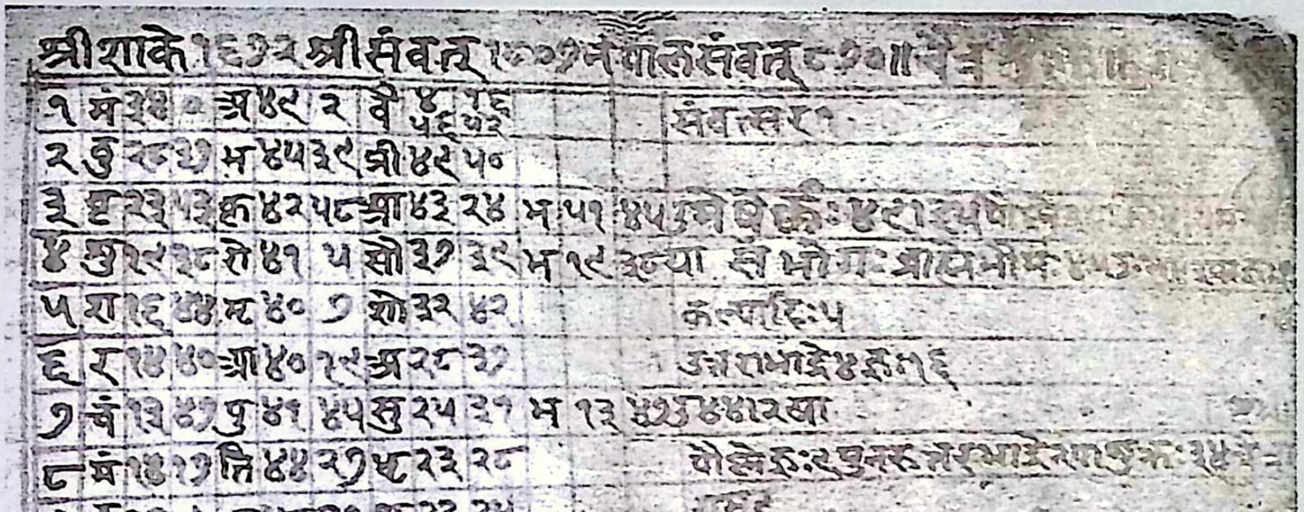

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

६. वि.सं. १८०८

२ हात १ बित्ता ८.८ अङ्गुल लम्बा, ११ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । मूठो पारी बेरेर राखेको । आषाढशुक्ल भएको भाग र त्यसको पछाडिपट्टिको फाल्गुनकृष्ण भएको भागको एकापट्टिको छेउ च्यातिएर गएको ।

वैशाखकृष्णदेखि ज्येष्ठकृष्णसम्मको भागको फ्याक्सिमिलि

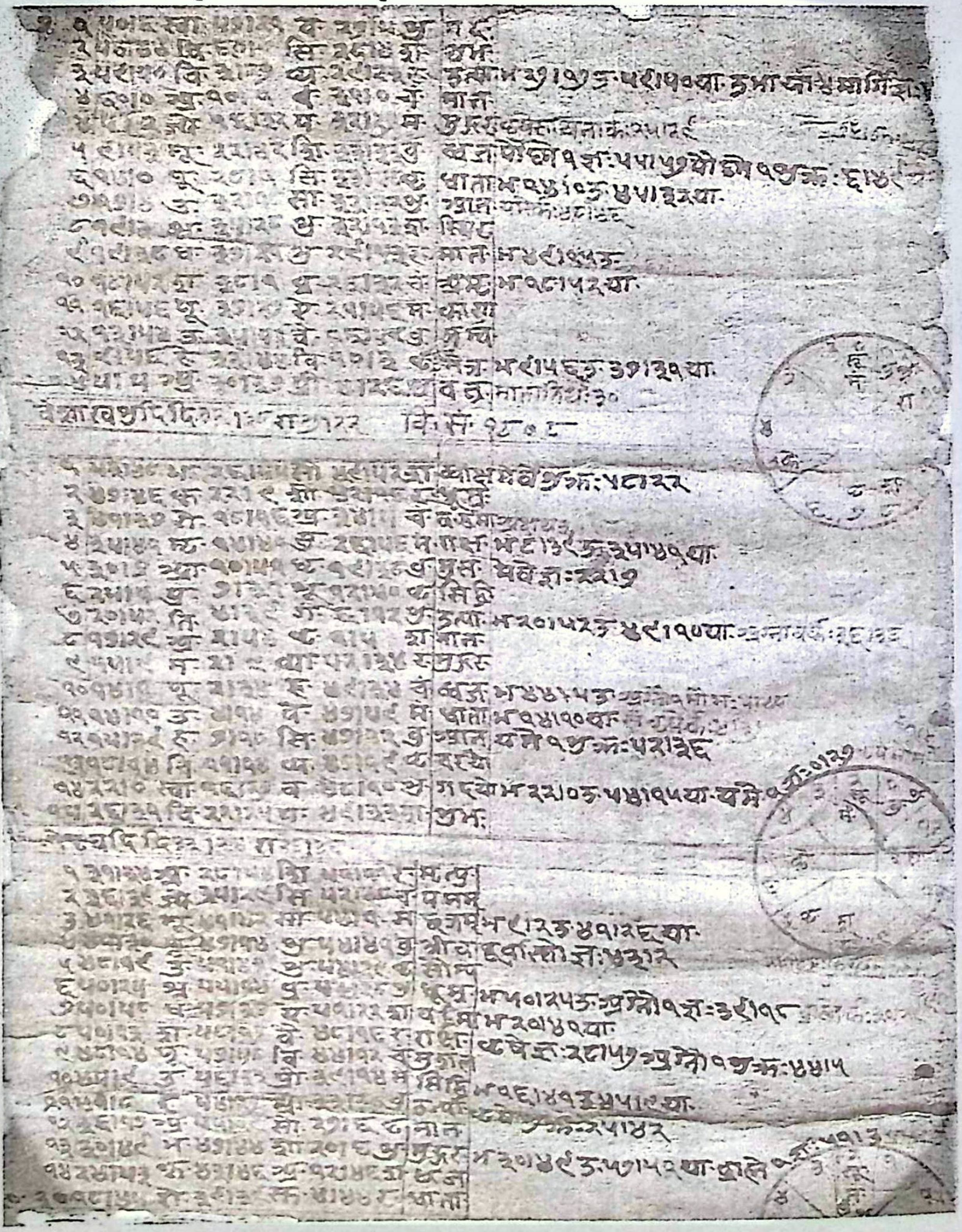

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

७. वि.सं. १८१३

११.६ अङ्गुल लम्बा, ८.१ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १७ पत्र । पहिलो पत्रको तल्लो भागको छेउ च्यातिएको । ठाउँठाउँमा कीराले खाएको ।

चैत्रशुक्लपक्ष भएको पत्रको फ्याक्सिमिलि

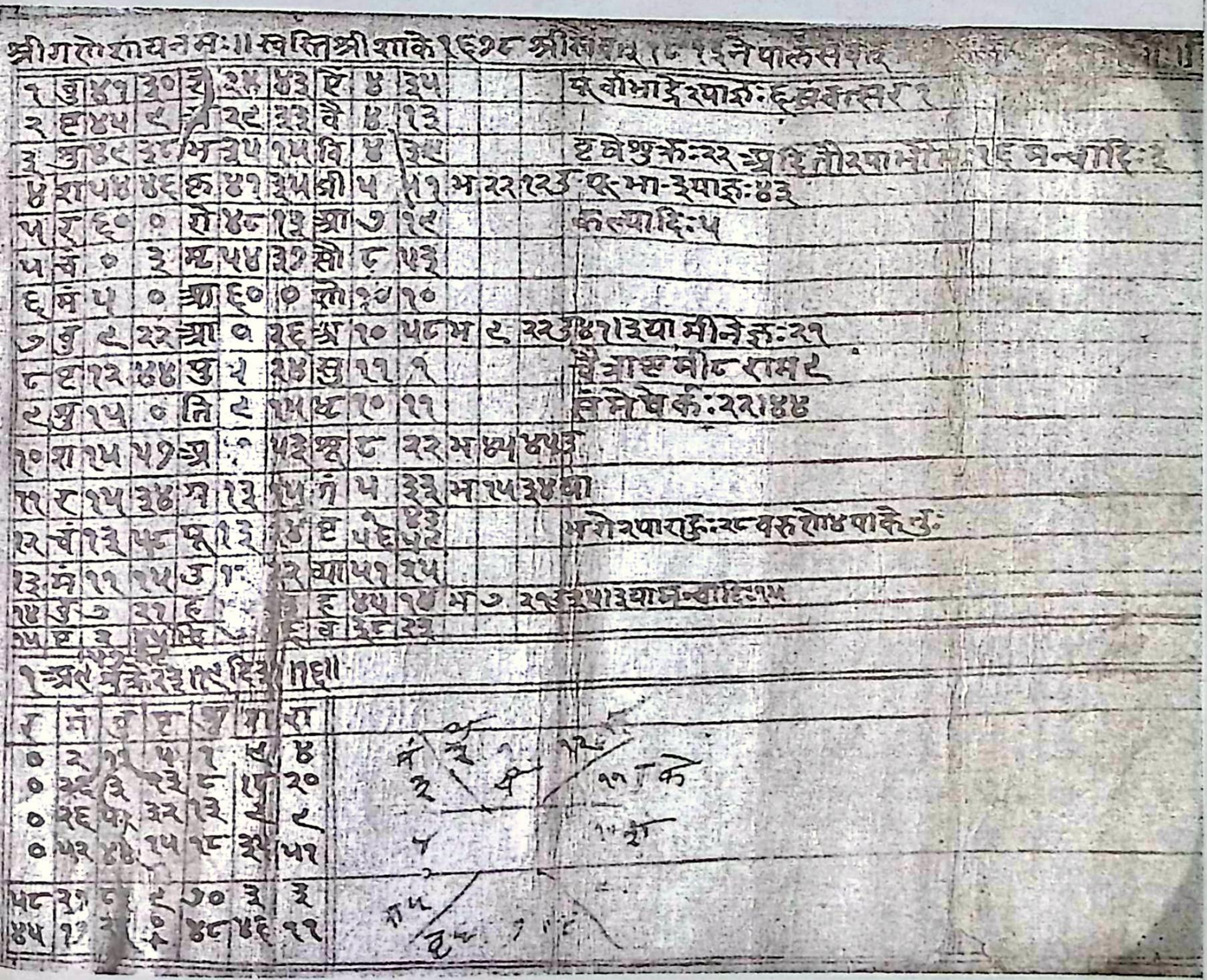

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

८. वि.सं. १८१४

११.७ अङ्गुल लम्बा ८.३ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजका पत्रमा कालो र रातो मसीले दुवैतिर लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १० पत्र । उठानमा वैशाखशुक्लसम्मका पूरै भाग र अन्त्यमा माघशुक्लभन्दा पछिका पूरै भाग च्यातिएर गएको । ठाउँठाउँमा कीराले खाएको ।

अधिकाश्विनशुक्लपक्ष भएको पत्रको फ्याक्सिमिलि

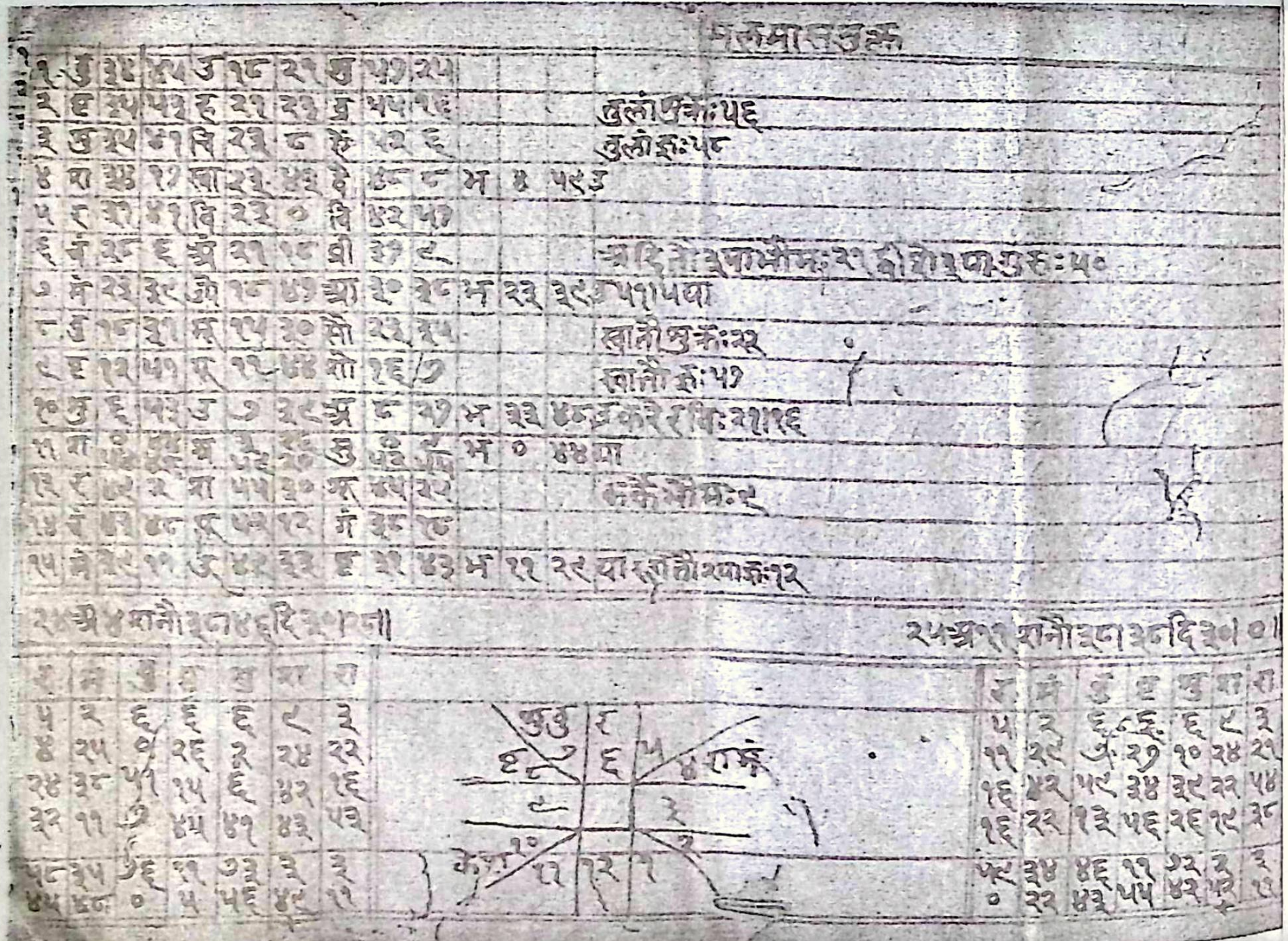

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

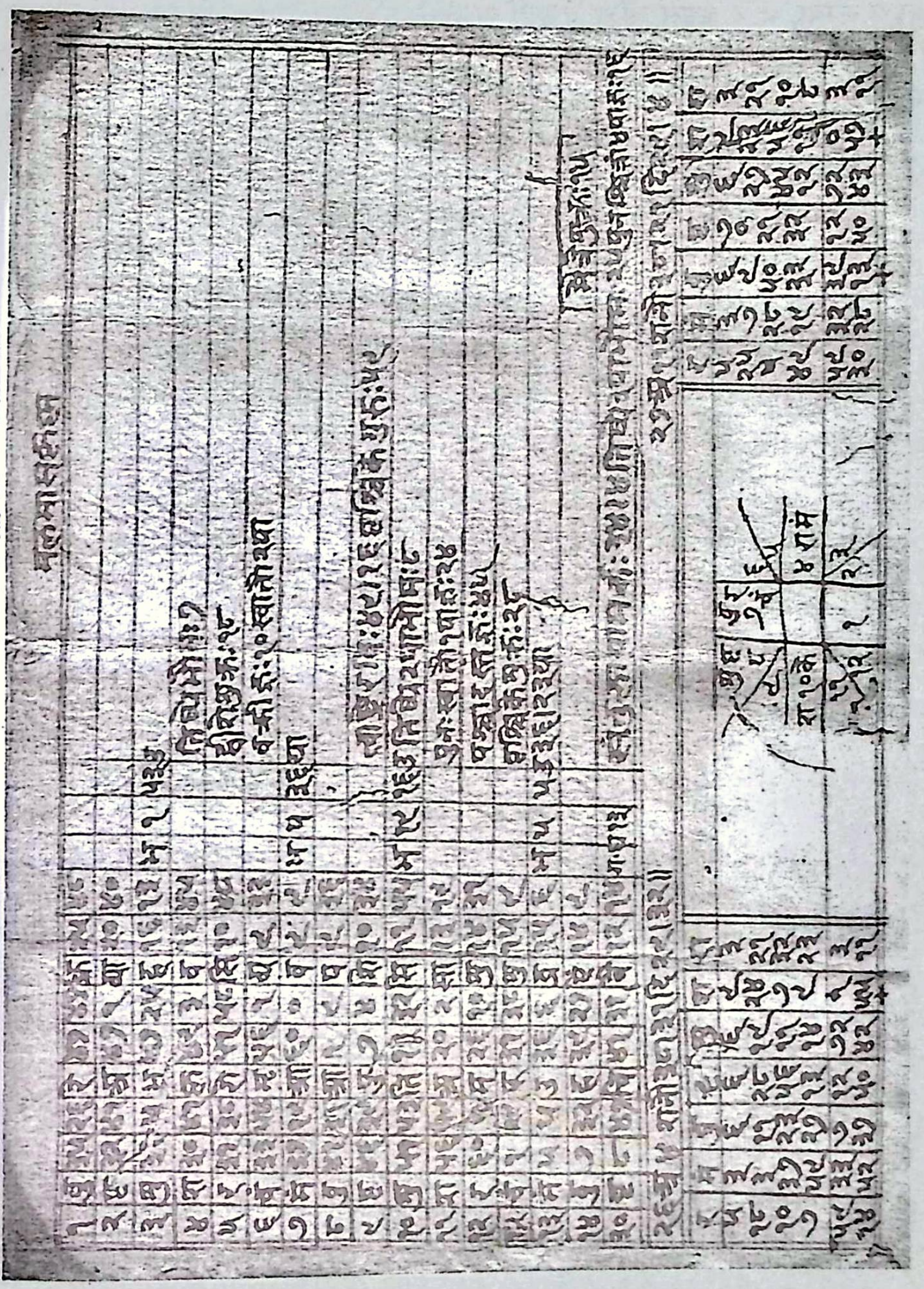

अधिकाश्विनकृष्णपक्ष भएको पत्रको फ्याक्सिमिलि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

९. वि.सं. १८१७

११.७ अङ्गुल लम्बा, ८.४ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १६ पत्र । अघिल्ला तीन पत्रको छेउको भाग च्यातिएर गएको । ठाउँठाउँमा कीराले खाएको ।

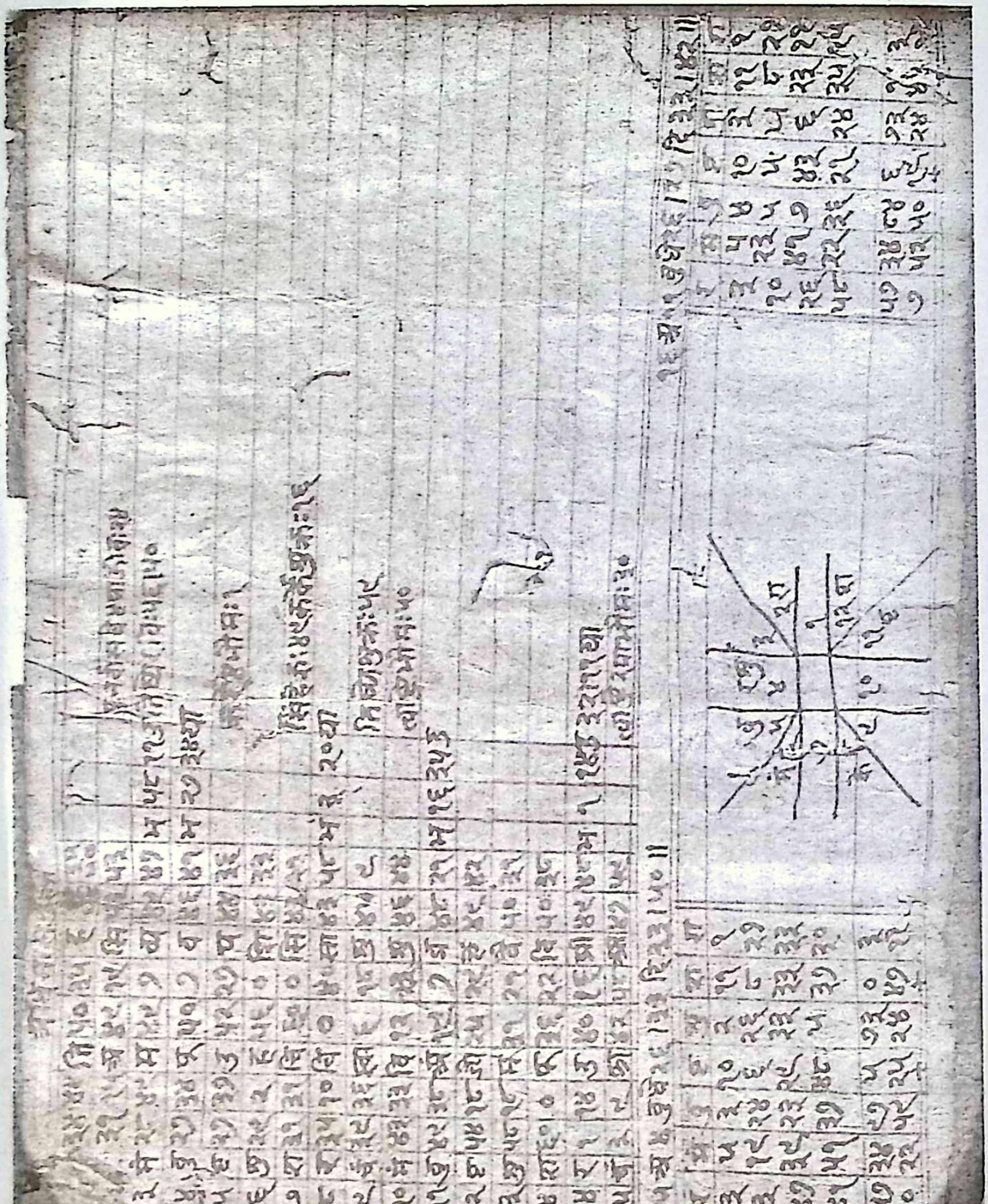

अधिकश्रावणशुक्लपक्ष भएको पत्रको फ्याक्सिमिलि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

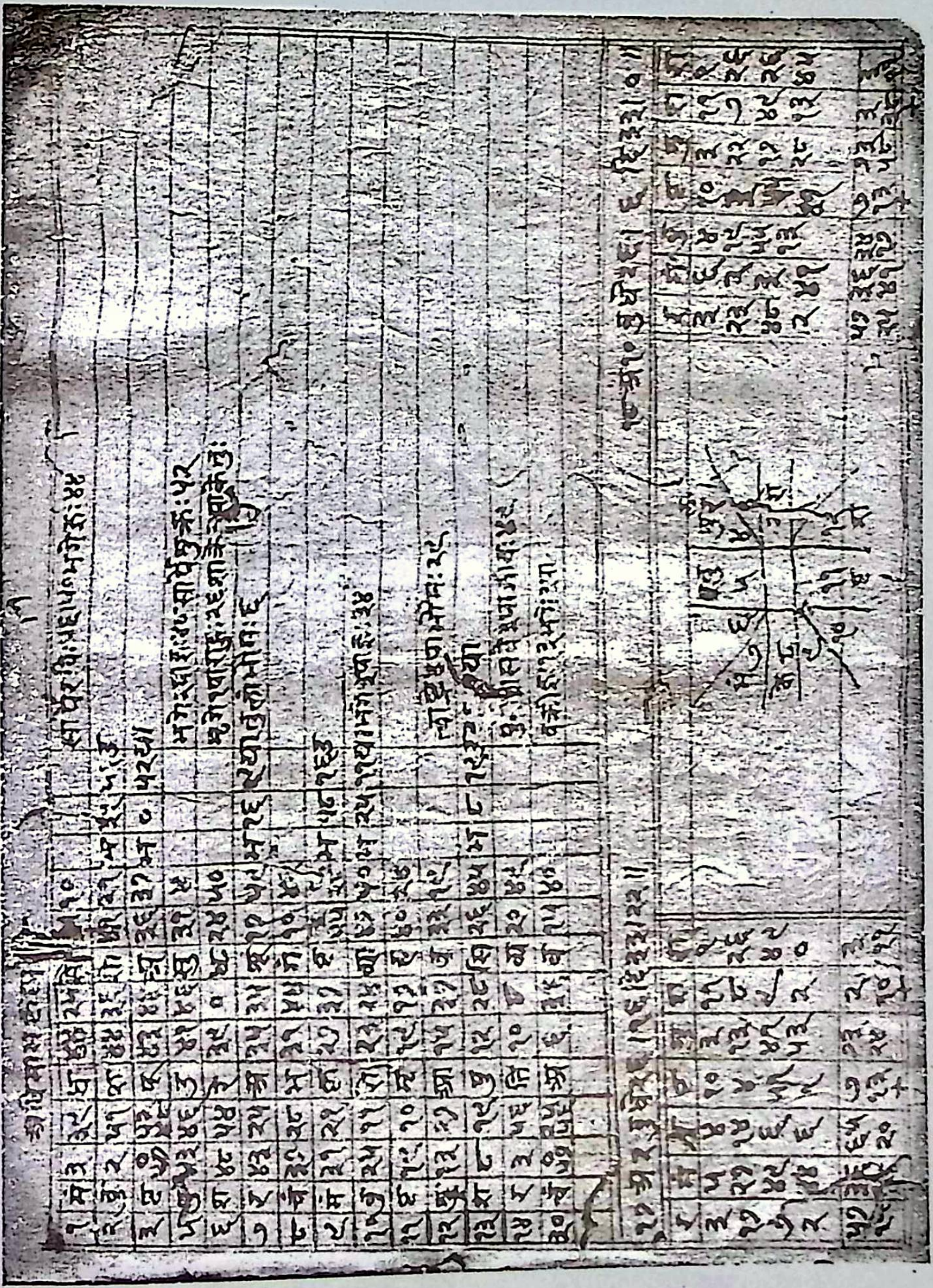

अधिकश्रावणकृष्णपक्ष भएको पत्रको प्याक्सिमिलि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१०. वि.सं. १८२०

६.२ अङ्गुल लम्बा, ५.२ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १५ पत्र । ठाउँठाउँमा कीराले खाएको ।

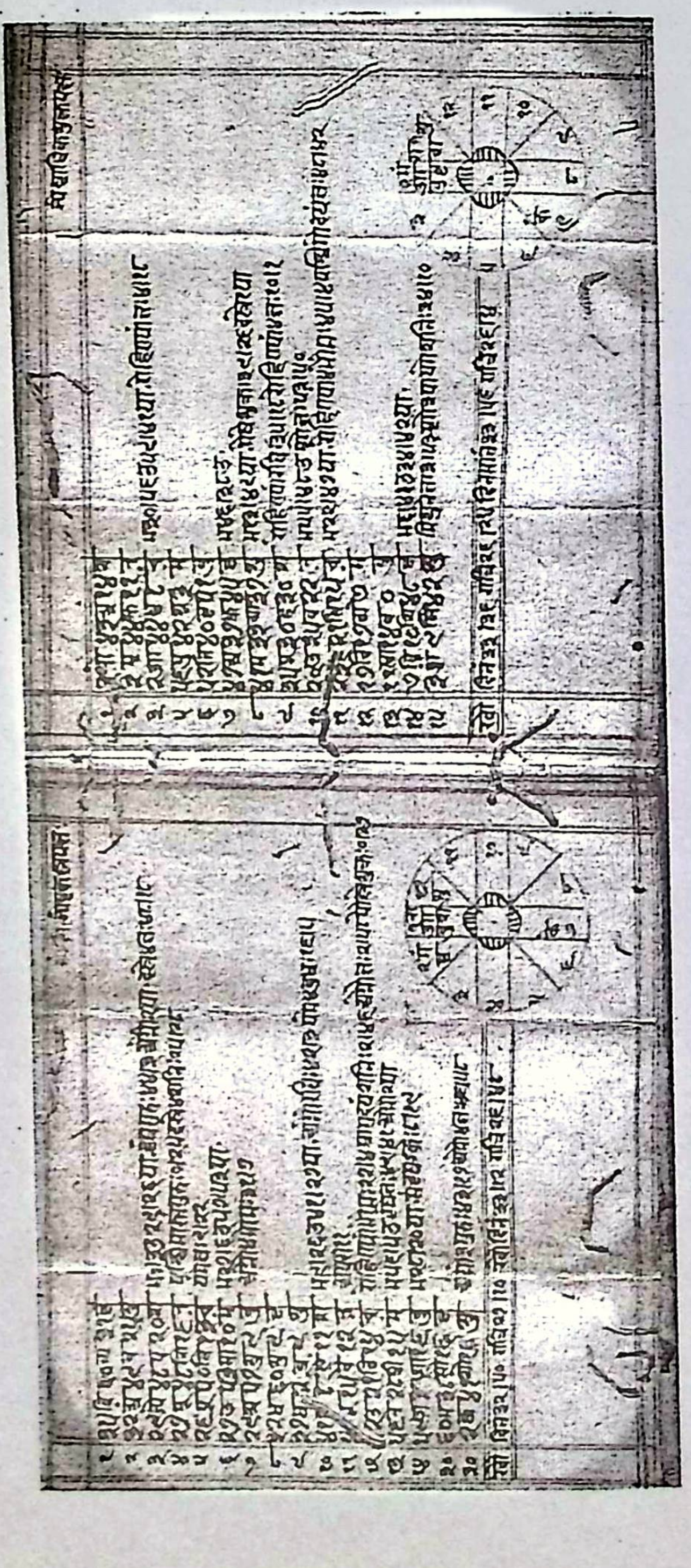

शुद्धज्येष्ठकृष्णपक्ष र अधिकज्येष्ठशुक्लपक्ष भएका पत्रको प्याकिसमिलि

अधिकज्येष्ठकृष्णपक्ष र शुद्धज्येष्ठशुक्लपक्ष भएका पत्रको फ्याक्सिमिलि

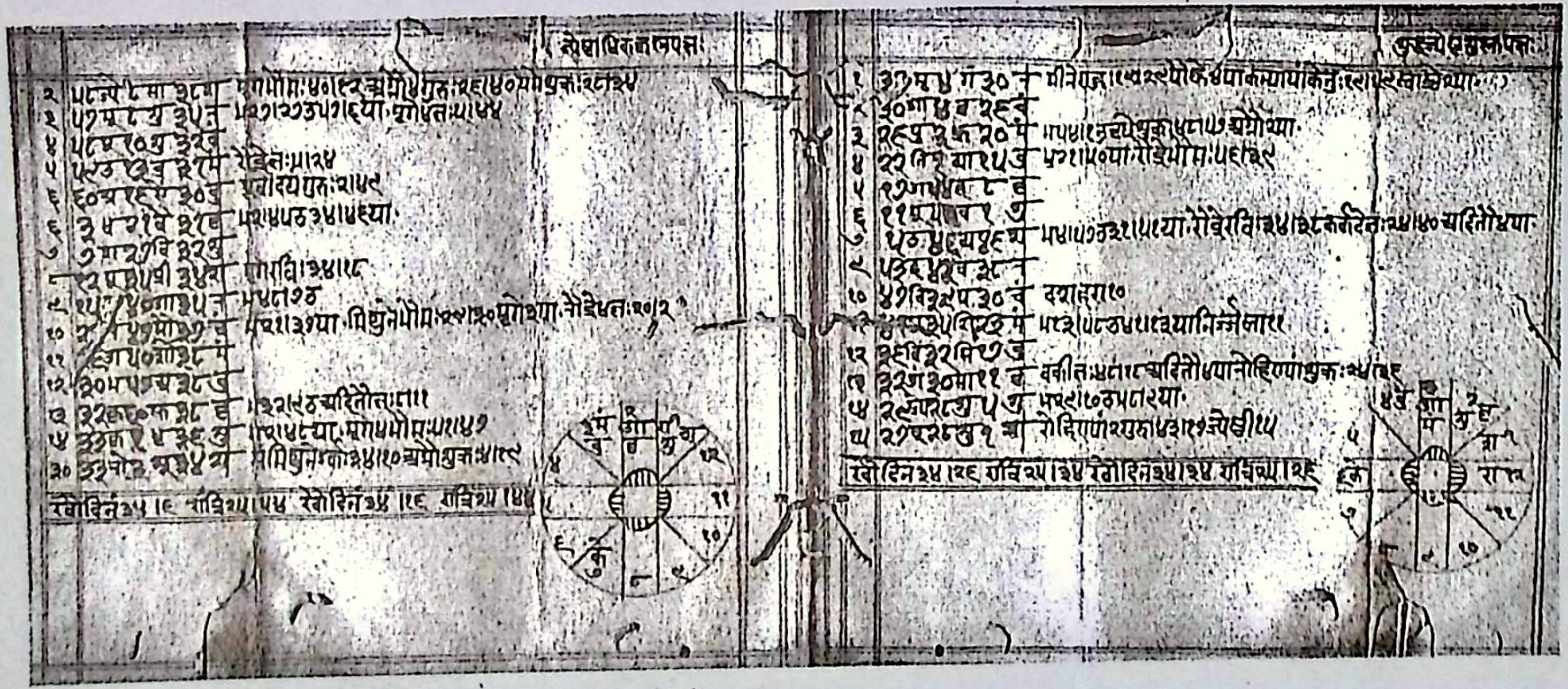

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

११. वि.सं. १८२२

१ बित्ता ०.४ अङ्गुल लम्बा, ७.३ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १४ पत्र । ठाउँठाउँमा कीराले खाएको ।

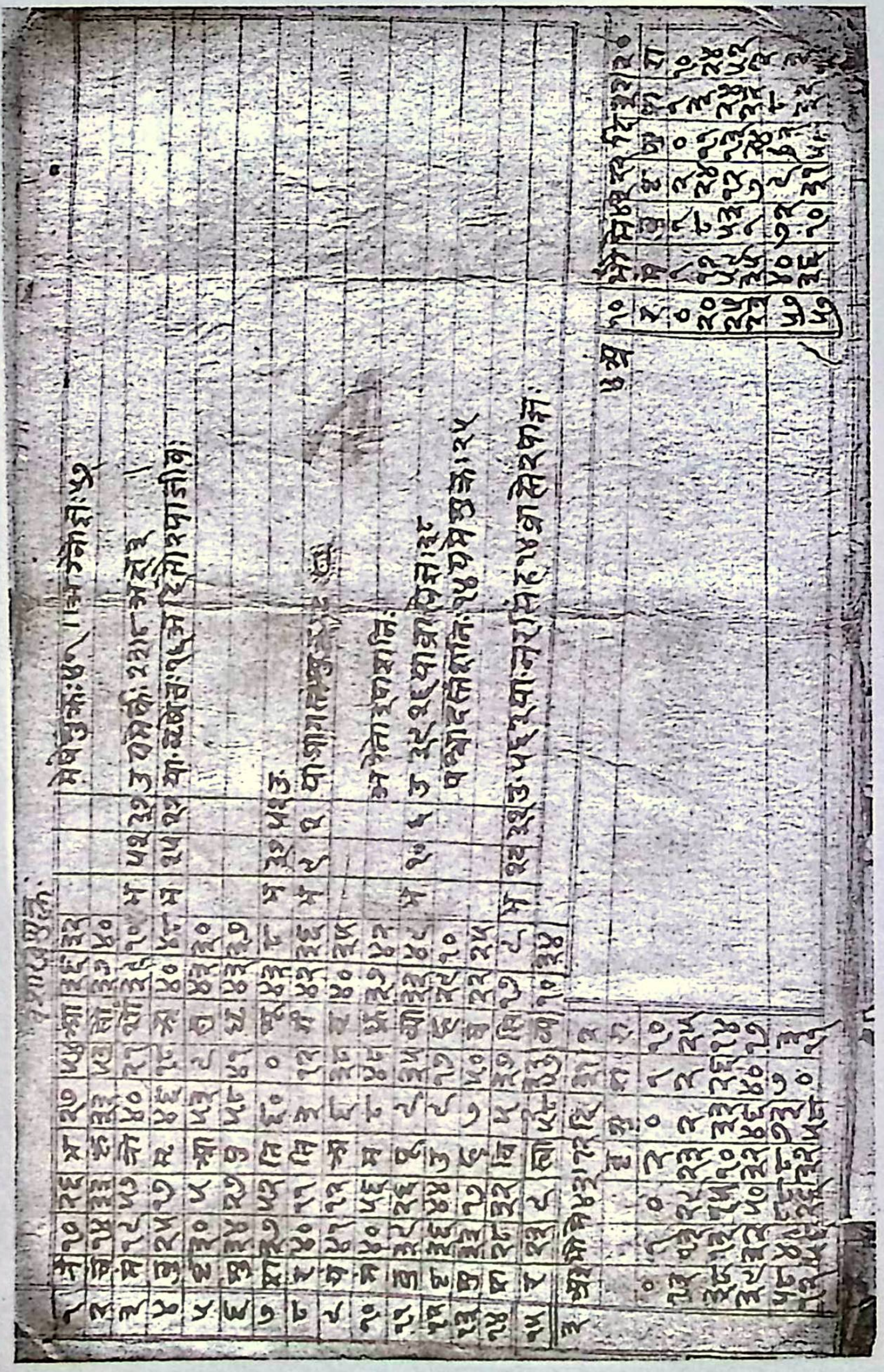

वैशाखशुक्लपक्ष भएको पत्रको फ्याक्सिमिल

(बाँकी पछि)

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा (इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका) का.जि.प्र.का.द.नं. १५५/२४९

कार्यालय

संशोधन–मण्डल

एकान्तकुना, जावलाखेल

ललितपुर

नेपाल

फोन नं. ५-५२४८१९, ५-५३२७४९

पो.ब.नं. ४१६६, काठमाडौँ

वि.सं. २०६० माघ

यस अङ्कको मूल्य रु. ७२।-

मुद्रक

मेघा अफसेट प्रेस

पुतलीसडक

काठमाडौँ

नेपाल

फोन नं. ४-२२६९४७